

266 mai 2024

Dunărea de Jos

consiliul județean Galați

centrul cultural „Dunărea de Jos”

© Gabriela Ciulei

Concursul Național
de Arte Vizuale
NICOLAE MANTU

revista

DUNĂREA DE JOS

EDITOR: CONSILIUL JUDEȚEAN GALAȚI
PREȘEDINTE: *Costel FOTEA*

CENTRUL CULTURAL DUNĂREA DE JOS
MANAGER: *Vali Viorel SANDU*

REDAȚIA:
Redactor șef: *Florina Zaharia*
Redactori: Alina-Simona Dragomir, Laura Dumitrache,
Eduard Mihalcea, Costel Radu.

Responsabilitatea pentru conținutul opiniilor, argumentelor sau părerilor aparține, în exclusivitate, autorilor. Materialele primite, publicate sau nepublicate, nu se înapoiază. Redacția revistei nu împărtășește întotdeauna ideile conținute în textele publicate. Alte detalii despre activitatea Centrului Cultural „Dunărea de Jos” Galați pot fi aflate pe pagina web a instituției (www.ccdj.ro) sau pe pagina de facebook: *Centrul Cultural Dunărea de Jos Galați*. Arhiva parțială a revistei se regăsește pe site-ul instituției. Revista *Dunărea de Jos* este membru APLER (Asociația Publicațiilor Literare și a Editurilor din România).

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Str. Domnească, nr. 61, cod: 800008, tel. 0236418400, fax. 415590,
e-mail: office@ccdj.ro
ISSN: 1583-0225

Revista poate fi procurată de la sediul redacției.
Aceasta poate fi citită integral și gratuit în arhiva sa:
https://www.ccdj.ro/editura_revista.html

Concursul Național de Arte Vizuale

Vineri 26 aprilie ora 16:00, a avut loc vernisajul și festivitatea de premiere a Concursului de Arte Vizuale „Nicolae Mantu”, ediția XVI, spectacolul elevilor de la Școala de Arte.

G0 grafică: premiul special - Bianca Pîrvu
G1 grafică: premiul I - Bogdan Antonovici
G2 grafică: premiul II - Elena Cornelia Todiriscă
G3 grafică: premiul III - Violeta Leca
Gm grafică: Mențiune - Nicolae Eusebiu Deconescu
J1 juniori: Premiul I - Ileana Dragomirescu
J2 juniori: Premiul II - Andrei Căpățână
J3 juniori: Premiul III - Roxana Ghinioiu
Jm juniori: Mențiune - Borbely Zalan
P0 pictură: Premiu Special - Loredana Toma
P1 pictură: Premiul I - Eugenia Dorina Stan
P2 pictură: Premiul II - Daniela Aiordăchioaie
P3 pictură: Premiul III - Silviu Dima
Pm pictură: Mențiune - Andreia Georgescu
UAP: Premiul UAP - Andreea Diana Tătaru
UAP: Premiul UAP - Gabriela Ciulei
UAP: Premiul UAP - Ioana Liga

G0

J1

P1

UAP

G1

J2

P2

G2

J3

P3

G3

Jm

Pm

Gm

P0

UAP

UAP

Gala Laureatilor

Concursul Național de Arte Vizuale „Nicolae Măntu” ed. a-XVI-a

„Prin acest concurs am căutat să încurajez elevii, să le stimulez ambiția și energiile creatoare în modul cel mai eficient cu putință. Pot spune că am pășit cu dreptul chiar de la prima ediție, fiind înscriși 70 de concurenți. Prima ediție, desfășurată pe 13 iunie 2015, a fost interjudețeană, cea de a doua națională, iar de la cea de a III-a ediție concursul a devenit internațional, având concurenți și de peste hotare. Concursul este structurat pe categorii de vârstă în funcție de anul nașterii al concurenților și se dorește să fie un eveniment ce promovează arta interpretativă. În acest proiect am pornit la drum cu parteneri de nădejde: Consiliul Județean Galați, Arhiepiscopia Dunării de Jos, Biblioteca V. A. Urechia, Editura Grafoart, Centrul Cultural Dunărea de Jos, care s-au implicat în acest act de cultură și bineînțeles Inspectoratul Școlar Județean.

În fiecare an au participat elevi din mai multe județe ale țării: Brăila, Constanța, Buzău, București, Focșani, Iași, Botoșani, Suceava, Prahova, Vaslui, etc., cât și de peste hotare: Republica Moldova, Albania, instruiți de profesori remarcabili dedicați profesiei. Rezultate foarte bune au obținut și elevii școlii noastre materializate în premii și trofee.

După întreruperi nemotivate ne regăsim acum într-o sală nouă, o sală de spectacole, ca rezultat al unui proiect European realizat de C.J.G împreună cu reprezentanți din Republica Moldova, Consiliul Raional Hîncești și Primăria Comunei Mereșeni.

Aduc mulțumiri membrilor juriului, profesioniști de excepție, care au sprijinit acest concurs în fiecare an, susținând la final câte un recital. Din juriu au făcut parte: Piro Gaqi (Albania), Lector Universitar, Doctor la Universitatea „Dunărea de Jos” Galați, Facultatea de Arte; Roxana Tăucu Boboc, profesor de pian la Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti” București, Anca Sandu, profesor la Liceul de Muzică „George Enescu”, București.

Le mulțumesc tuturor care nu au prețuit să mă acompanieze pe acest drum frumos al artei, încărcat de iubire și spiritualitate. Succes!”

**Coordonator Proiect,
Profesor: Capră Angelica**

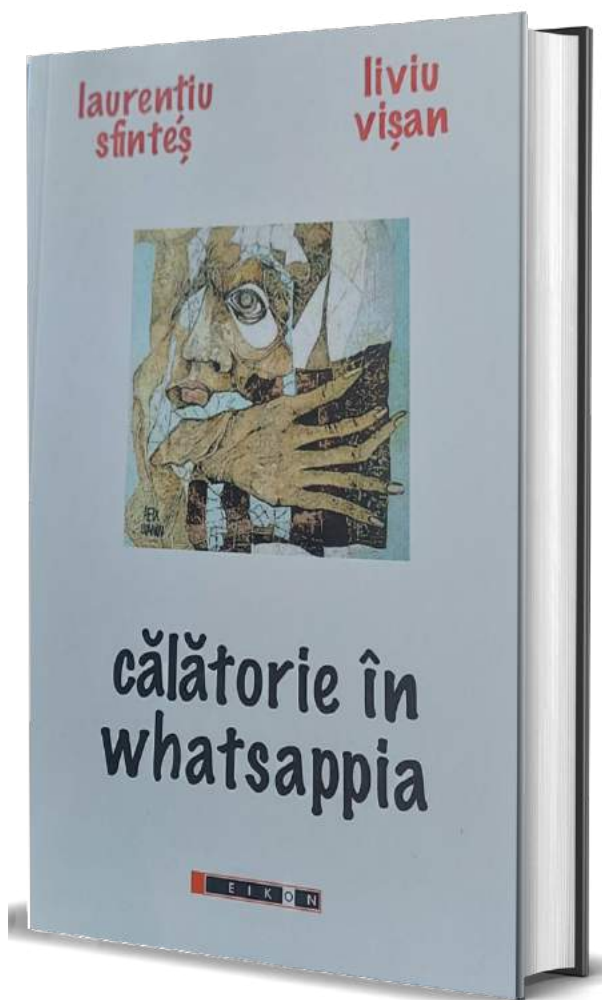
RENAȘTERI LEVANTINE ȘI LABIRINTURI SATURNIENE

Octavian MIHALCEA

În volumul lui Liviu Vișan și Laurențiu Sfinteș, *Călătorie în Whatsappia* (Eikon, București, 2023), vom găsi abordări creative unde particularitățile ludice pot coexista cu anumite accepțiuni apropiate dramei, desfășurări vibrante ale metaforei.

Candoarea manifestă și nedisimulatul fior sceptic creează o atmosferă nu de puține ori propice scindării, totul reunit apoi la nivel plutitor, poetic. Marea provocare constă în capacitatea cititorului, a celui ce participă la spectacolul pe care îl propun Liviu Vișan și Laurențiu Sfinteș, de a intui ceea ce, din zone adânci, catalizează energii nu foarte ușor de uitat. Dacă soarele lui Liviu Vișan este animat de libertatea aurului și a focului stenic, astrul care îl guvernează poetic pe Laurențiu Sfinteș predispune la îndoieli incontestabile, veritabil *soleil noir de la mélancolie*. Liviu Vișan renaște în teatrul dezvăluirii, în vreme ce Laurențiu Sfinteș pune în scenă detaliile câmpului saturnian.

Sunt chei diferite, visând decriptări esențiale. De multe ori, cei doi poeți se angajează în explorarea celor care țin de tainele trecerii. Imaginile deșteaptă lumini odată pierdute. În poeziile lui Laurențiu

Sfinteș întâlnim numeroase înfrigurări, semne dureroase lângă care îngenunchează și își apropie inefabilul: *astă seară e atât de frig/ că îmi vine să plâng/ și îmi vine să strig// oasele îmi pocnesc la atingere/ se întorc lumile după stingere/ către orizontul unde îngheață/ noaptea întoarsă spre dimineață// astă seară pieptul îmi scapără/ albastră lunatecă flacăra/ tâmpla se așază câmpie/ pe care vânturile nopții să scrie/ povestea unei clipe/ ce va fi veșnicie/ până când vin zorii/ și răscoală norii/ să se risipe// astă seară se întorc fără glorie/ din aceeași neterminată istorie/ cei care au plâns și strigat/ cei care s-au aprins și-au plecat/ acolo unde cenușă mai este/ acolo unde viața e doar o poveste/ cu cuvinte ce au înghețat/ precum îngerii pe tavanul pictat/ ce frumos e aș vrea să strig/ dar îmi vine să plâng și e atât de frig (ce frumos e aș vrea să strig). Timbrul levantin al lui Liviu Vișan este greu de confundat. Chiar și în problematicul areal thanatologic, ironiile, uneori cu tușe licențioase, repun totul în discuție. Exuberanța, apoi particularitățile nocturne, fac parte dintr-o ambivalență existențială impresionantă. Fabulosul stării lirice este conjugat cu o fațetă plutonică, din cele mai profunde straturi ale ființei: *această clipă nu există încă/ a fost însă trecutul o mânăncă/ voi ați văzut-o ați simțit cum moare/ clipa pe care nimeni nu o are// distorsiunea timpului în falii/ se taie-n cioburile din vitralii/ și astfel se rănește în călcâi/ secunda nemuririi cea dintâi// întinde mâna ca s-o prinzi când trece/ și vei simți o tăietură rece/ nimeni nu știe spațiul ce-o să fie/ în nesfârșita lui hemoragie// unde e viața unde este moartea/ dați-mi o mână să închidem cartea/ cu o ferecătură grea de fier/ sângele să se scurgă doar în cer (de vorbă cu Stephen Hawking). Poeții lansează săgeți purtătoare de flăcări. Nivelul vibrației e înalt. Temporalitatea se dilată**

sau se comprimă, ca într-o fotografie fără început, fără sfârșit. Așteptăm întotdeauna (re)integrarea, ascensiunea spre puritatea simbolului. Călătorind printre versurile lui Liviu Vișan și Laurențiu Sfinteș, pare că transgresarea limitelor este foarte aproape. Patima nostalgiei își pune adeseori amprenta. De undeva ne inspiră pământuri incandescente, melancolii fertile. Glasurile sângelui vor fi integrate unui diapazon eclectic. Întrepătrunderea lumilor ascultă de legi misterioase, act esențial care etalează numeroase nuanțe. Sufletul vinului are un rol important în această amplă deschidere.

Acum, chipurile din oglindă sunt parcă mai clare. Misteriosofia ielelor revelează tablouri poetice viguroase.

Proximitatea abisului potențează anumite fluide ce au în prim-plan salvarea. Sobrietatea versurilor lui Laurențiu Sfinteș corespunde meditațiilor dintr-un labirint tremurător. Incursiunile ideatice amintesc dureri necicatrizabile.

Dacă vorbim despre Liviu Vișan, mesajele poetice ale acestuia fac parte din siajul unor dansuri prodigioase, îndrăgostite constant. Prezentele elixire fanteziste nu au cum să nu fie tulburătoare. Cartea celor doi poeți este animată de pasiunea plurivalenței.

Adâncimile spiritului posedă o accentuată aură pulsatorie, sentimentele ființând sub un cer mutabil. Poeziile din *Călătorie în Whatsapp* alchimizează situații în lume, transfigurări pline de intensitate.

Astfel au loc interiorizări rafinate, replici la inevitabila trecere a timpului.

150 de ani de la nașterea lui Eugeniu P. Botez (Jean Bart)

Datorii uitate (II)

Gheorghe FELEA

La absolvire Eugeniu Botez își începe efectiv serviciul la Inspectoratul porturilor, cu sediul la Galați, unde fusese repartizat nominal încă de la 1 aprilie 1898. Tânărul scriitor, dornic de afirmare publică în Adevărul de joi (nr. 9 din 10 decembrie) una dintre cele mai realizate schițe Moartea pilotului. Acum se produce adevăratul debut al scriitorului, în compania unor nume ca D. Anghel, Artur Stavri și D. Teleor. Tot acum, semnează „Jean Bart”, pseudonim care devine numele literar al lui Eugeniu Botez..

În decembrie 1898 mai publică în Adevărul de joi două schițe, caracterizate printr-un lirism deosebit: Șoimul și Singură. Din ianuarie 1899 începe colaborarea frecventă la Pagini literare cu scrierea Din concentrare, datată „Galați 1898”, urmată de fragmentul intitulat: Dintr-un jurnal de bord. Sulina, 1 august 1896.

Paginile literare, în care au fost tipărite primele fragmente din Jurnal de bord, au fost citite - fără exagerare - de către aproape tot echipajul vaselor militare

și comerciale românești. Devenit un nume cunoscut în presa literară, colaborează încă din primul număr la Noua revistă română cu o schiță din viața pescarilor Deltei, La bătrânețe.

Atent la „documentul social”, avid de a cunoaște cât mai mult din viața socială a timpului, tânărul sublocotenent, cu riscul de a-și neglija unele îndatoriri de serviciu, se implică mult în literatură și alocă timp pentru lecturi, preocupat asiduu de perfectibilitatea propriilor scrieri.

Repartizat, la 1 aprilie 1899, la Apărarea porturilor fluviale, zăbovește pentru o perioadă mai lungă la Sulina - portul pe care îl va immortaliza în viitorul său roman Europolis. Aici îl reîntâlnește N. Ionescu-Johnson, care evocă acest eveniment: La Sulina m-am găsit cu Jean Bart. Era amărât că l-a trimis pe uscat, el care iubea marea mai presus de orice.

La Galați -o bună parte din ofițerii de marină, printre care Eugeniu Botez și N. Ionescu, intră în legătură cu clubul socialist. Unul dintre întemeietorii clubului socialist Galați era învățătorul Mihai Pastia - prietenul mai vârstnic al celor doi, la care au stat în gazdă într-un timp. Aici, la Galați, își regăsește vechii prieteni sau își face alții, între socialiști și poporaniști: C. Z. Buzdugan, Deodat A. Țăranu, N. Damian, I. C. Atanasiu, Const. Graur și alții.

Puternic centru cultural, Galații a cunoscut și o intensă activitate publicistică prin cotidienele: Galații (1882-1915), Vocea Galaților, Steaua Galaților. Apoi, se lansează o serie de ziare social-politice democratice și de orientare progresistă: Învierea (1903), Avântul (1900-1901; 1904-1905), Vrem

egalitate, Dreptate, Tribuna liberală (1900-1930), Votul universal (1905- 1907), scos de C. Z. Buzdugan, Deodat A. Țăranu și Mihai Pastia. Ofițerul de marină Eugeniu Botez, care începuse deja să fie cunoscut cu pseudonimul literar Jean Bart, îl ajută îndeaproape pe H. Sanielevici să scoată la Galați, în 1905, Curentul nou, care se ridică împotriva exceselor semănătoriste. Revista, girată de un grup de scriitori și publiciști (H. Sanielevici, Jean Bart, M. Pastia, C. Graur și N. Ionescu) etc. constituia cel mai important eveniment din viața Galaților de atunci. Atacul nedrept declanșat de H. Sanielevici la adresa lui Sadoveanu a fost fatal pentru existența revistei, Curentul nou încetându-și apariția după câteva numere..

Totuși, la apariția Vieții românești Jean Bart este prezent încă din primul număr al revistei (15 noiembrie 1905) cu în ziua despărțirii, iar în numărul următor (15 decembrie 1905) publică Scrisorile tatei, cu mențiunea Fragment din scrierea Acasă și în război.

C. Z. Buzdugan, împreună cu Mihai Pastia și Const. Graur, editează, la Galați, Dunărea de Jos (1908-1910), revistă care își propunea propășirea prin cultură a maselor populare. Revista era susținută de Salonul literar, găzduit în casa lui C. Z. Buzdugan. În 1908 apare la Galați și revista Pagini literare, editată de poetul Barbu Nemțeanu...

Trebuie precizat că, încă de la sfârșitul secolului XIX, existau la Galați secții ale societăților Carpați și Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor, care excelau în desfășurarea unor activități naționale de ținută. Astfel, la manifestația de mare amploare din aprilie 1915 au luat cuvântul Octavian Goga și Vasile Lucaciu. Viața literară și culturală din Galați a fost

stimulată de societățile culturale și de cenaclurile și “saloanele literare” înființate după 1900. Ele continuau în fapt tradiția Ateneului din Galați, înființat de V. A. Urechia în 1881.

La 4 mai 1906 se constituie - din inițiativa unui grup de ofițeri, printre care și căpitanul de marină Eugeniu Botez - Societatea Sentinela Dunării de Jos, cu scopul răspândirii sportului, turismului și muzicii. Meritul este și faptul că, un an înainte, se înființase societatea Tennis-Club Galați.

Trebuie recunoscut că evenimentul cel mai important din viața literară și culturală a orașului-port îl constituie înființarea în 1907 a Cercului cultural, care își propunea să dezvolte gustul pentru artă și știință în masa populației. Nu trebuie minimalizat nici faptul că, Cercul cultural avea inițial în proiect și înființarea unei Academii populare. Printre fondatori se aflau C. Z. Buzdugan, Deodat Țăranu, Corneliu Botez, G. Orleanu, N. Longinescu, dr. Al. Carnabel și - fără să-și „afișeze” numele - scriitorul Jean Bart. Dintre realizările sale remarcabile se numără instituționalizarea, ca o secție a Cercului cultural a Salonului literar, care a dăinuit până în deceniul al IV-lea. În paralel, își desfășoară activitatea și cercurile literare Dorul (înființat în 1912) și Moldova (constituit în 1915)

Ședințele Salonului literar - Salonul blestemat, cum îl numeau unii -se țineau acasă la membrii Cercului literar, îndeosebi la C. Z. Buzdugan, dar întruniri neprevăzute și destul de frecvente aveau loc și la restaurantul „Sure” din Strada Mare, într-un salon special amenajat, rezervat membrilor cenaclului. Plăcerea lecturii și a discuțiilor

prevalau asupra veseliei paharului. Aici și-a citit Jean Bart câteva din scrierile sale, înainte de a le da forma definitivă, iar după război câteva capitole din Europolis.

Salonul blestemat, care găzduia membrii Salonului literar, era și un fel de salon de primire a unor personalități venite la Galați, fie pentru a ține conferințe sau pentru a participa la vreo șezătoare literară. Pe aici au trecut academicienii, profesorii universitari, literați, artiști precum: N. Iorga, S. Mehedinți, I. Simionescu, Vâlcovici, St. O. Iosif, Octavian Goga, N. D. Cocea, Gala Galaction, Victor Eftimiu, I. Bassarabescu, Gh. Brăescu, Jean Bart, Cincinat Pavelescu, George Enescu, Iancu Brezeanu, Lucia Sturza-Bulandra și mulți alții.

La sărbătorirea a douăzeci de ani de la înființarea primei Academii sau Universități populare, eveniment la care noul președinte al Universității, Constantin Calmuschi, profesor la liceul “V. Alecsandri”, îl invită și pe Jean Bart - președinte de onoare al Universității. După conferințele de rigoare, are loc în „Salonul blestemat” de la restaurantul „Sure” o reuniune până în zori, în amintirea anilor de început de drum. Sunt nelipsiți vechii militanți socialiști C. Z. Buzdugan, Deodat Țăranu. Este prezent și ministrul Gr. Trancu-Iași, care își petrecuse aici, la Galați, primii ani după terminarea studiilor universitare. Cu acest prilej Jean Bart face prima lectură - pentru gălățeni - a schiței sale Fără permis de export, pe care o va publica apoi în Adevărul literar și artistic (1927).

Cercului literar îi revine și ideea comemorării a douăzeci de ani de la moartea lui Eminescu - remarcabilă ca organizare, precum și publicarea primului volum

omagial Eminescu (în 1909) și ridicarea unei statui a lui Eminescu, realizare a sculptorului Frederich Storck. Statuia a fost inaugurată în 1911, în prezența lui M. Sadoveanu, Eugeniu Botez, D. Anghel, I. Minulescu, I. Cincinat Pavelescu, Maria Filotti ș.a. Sărbătorirea dezvelirii primei statui ridicată pentru cinstirea poetului național a prilejuit lui A. D. Xenopol articolul *Cinste vouă gălățenilor!*

Viața artistică a orașului Galați, la care au participat intens și ofițerii de marină - îndeosebi iarna când vasele se retrăgeau pentru a ierna pe canalul de la Țiglina - fusese înviorată de inaugurarea, în 1898, - în prezența lui V. A. Urechia și Petre Grădișteanu, a unei săli de spectacole, în care va concerta George Enescu, în 30 decembrie 1909.

Mișcarea teatrală locală profesionistă și turneele teatrelor și trupelor artistice din București au stimulat un teatru de amatori. Într-una din piesele jucate de artiștii amatori, Curcanii de Gr. Ventura, rolul lui Peneș Curcanul a fost interpretat de Eugeniu Botez, immortalizat într-o fotografie păstrată printre manuscrisele sale. (O editură locală a difuzat și o carte poștală ilustrată, înfațișându-l pe Eugeniu Botez în rolul lui Peneș Curcanul.)

O noutate o reprezentau primele școli de adulți din Galați, înființate pe lângă Școala nr. 1. Ulterior, acestea s-au extins și la alte școli, din inițiativa lui Spiru Haret și prin stăruința profesorului Spiridon Popescu și a institutorului Mihai Pastia.

Școlile organizau cursuri pentru neștiutorii de carte și îndeosebi pentru muncitorii care nu finalizaseră cursul primar. Ele aveau în ultimă instanță și un țel politic nedecarat: Scopul acestor școli era mai

ales să creeze alegători noi pentru colegiul al doilea, în care nu se puteau înscrie pe atunci, conform Constituției, decât absolvenții cursului primar.

Practic, începuturile școlilor de adulți ale Universității populare la Galați erau mult mai vechi. Ele se împleteau cu activitatea cercului socialist gălățean, ale cărui ședințe publice se țineau fie în așa-numita Sală Masonică, fie la subsolul teatrului Temistocle, de pe Strada Domnească. Aici veneau muncitorii din port și din fabrici, plugarii din împrejurimi care, sub îndrumarea unor intelectuali: C. Z. Buzdugan, Deodat Țăranu, Mihai Pastia, Kessler-Gălățeanu - dintre localnici, Traian Demetrescu, C. Graur și alții, străini de oraș, căutau să se instruiască. Cum mulți erau neștiutori de carte, primeau și primele lecții de alfabetizare care erau mult mai numeroase și se țineau mereu în altă parte.

Am încercat în rândurile anterioare, să schițez modul în care Eugeniu P Botez/Jean Bart s-a pregătit, la Dunărea de Jos, pentru cariera de ofițer de marină și, concomitent, să dezvălui modalitățile prin care el s-a remarcat în publicistica și viața culturală locală. Eugeniu P Botez/Jean Bart a ajuns la Galați într-un moment fast al existenței urbei, care înregistra boom economic, progrese ale vieții culturale, o prosperitate apreciabilă, ca urmare a unui comerț fluvial intens. La sfârșitul secolului XIX și începutul secolului xx se poate afirma că era, păstrând proporțiile, un. Belle Époque favorizant pentru viața spirituală. Ca reflex al cadrului social-economic propice, se constată un Sturm und Drang, cu rezultate favorabile în toate domeniile vieții cultural-artistice. În acest climat Eugeniu P Botez/Jean Bart se remarcă și este recunoscut ca unul dintre

lideii elitei locale. Printr-o muncă tenace și datorită unor contribuții originale el devine una dintre personalitățile exponențiale ale localismului cultural. Meritoriu este și faptul că, după ce, în interes de serviciu, se mută la Constanța, Sulina sau București, el este destul de activ în spiritulitatea gălățeană, fiind prezent la marile momente ale vieții cultural-artistice. De aceea, în posteritate, se poate aprecia că Galațiul are restanțe în recuperarea memoriei sale. Cred că nu este exagerat să afirmăm că Eugeniu P Botez/ Jean Bart ar fi putut deveni (una dintre) personalitatea/personalitățile tutelară(e) ale Galațiului. Dar la pasivul comunității locale putem consemna, în acest domeniu, datorii uitate.

ART CITY reading

Emil Dinga

Pesudo-rubaiate (2)

Aforisme (2)

Editura TracusArte

Imperfect

Cătălin NEGOIȚĂ

Cătălin Negoiță este un singuratic în geografia adaptată a literelor pe care și-o asumă. Versul său, de natură ontogonică, aduce în prim-plan spații existențiale ușor depistabile. Singularitatea vieții este reflectată în versuri de o mare gingășie, care invită cititorul la meditație.

Apariția acestui volum, unic în felul său, e o sărbătoare nu numai pentru autor, ci și pentru cititorii avizați. Credem că, prin ivirea la orizontul liric, creația lui Cătălin Negoiță, un elegiac împătimit, va lumina spații noi în lungul grădinilor albe ale poeziei.

Asistăm, așadar, la o onomastică a sentimentelor lirice pe care ni le propune autorul acestei cărți,

Debutând editorial cu volumul de versuri Imperfect, orașul nostru câștigă un scriitor valoros.

Viorel Dinescu

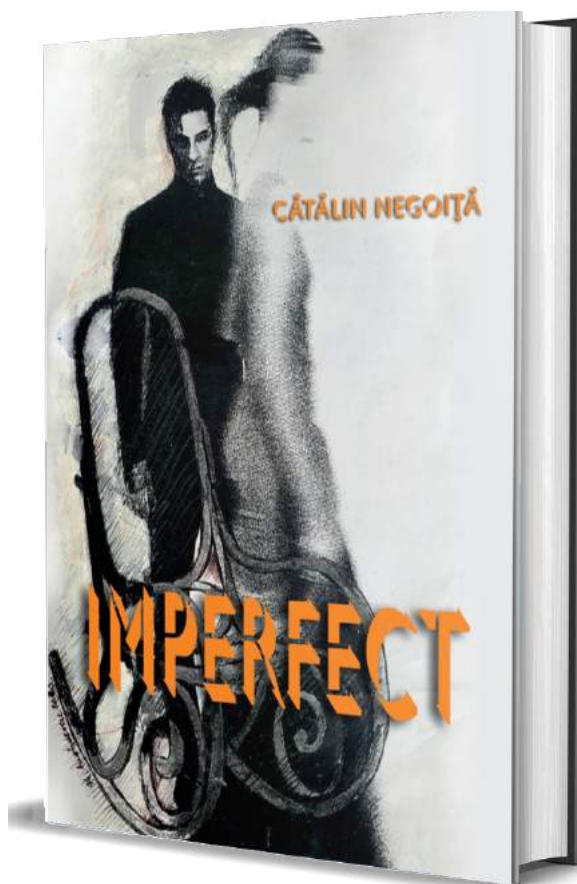

Clepsidra mea

Mi-e dor să-mi sprijin fruntea de umerii
ploii,
Într-o seară de martie, la ora când florile
dorm.
Fiecare picătură va încremeni pe buzele
mele
Și fiecare strop va avea gustul buzelor tale.
Nu știu de ce, dar cred că îți speli fața, de
fiecare dată,
Cu lacrimi din cer,
Tratament sigur împotriva uitării de tine.
Cum scuturi norii, cu măiastră îndemânare,
Pare că întreg văzduhul ia seamă la
zbucliumul tău
De a regândi Universul.
Dar tu nu mergi mai departe cu planurile.
Te mulțumești cu ploaia care vine ca o
atingere demult uitată,
Picurată prin marginile firii,
Într-un timp fără limbi de ceasornic
Și fără cadrane.
Și, de fapt, tu ești ploaia,
Am înțeles, târziu, lucrul acesta,
Prea târziu,
Abia atunci când umerii tăi
S-au prefăcut în marginea de sus a
clepsidrei
Care îmi măsoară singurătatea.

Cutia cu fluturi

Ea doarme cu capul sprijinit de cutia cu
fluturi.
E aproape amiază sau poate că e noapte
adâncă.
Zâmbetul ei de trestie cântătoare
Mângâie foșnetul clipei ce vine,
Dându-i strălucire și zbor pastelat.
Ea împletește vise cu gene sculptate în rouă.

Nu doar ochii, nu mâna, nu fărâme din
suflet,
Nu ele deschid larg cutia cu fluturi.
Fluturi albi, roșii, albaștri,
Curcubeu de dorințe necreate încă,
Într-un țipăt de pescăruș părăsit,
Într-o frângere de lună,
Într-un capăt de memorie arsă,
Compun poezia zilei ce vine.
Ea doarme într-o poveste a copilăriei,
Dar ochii ei contemplă, deja, viitorul.

Constelație

Pe urmă, tu erai la celălalt capăt al secundeii,
 O frământai între degete,
 Îi dădeai o culoare aparte,
 Mare cu gust de alge se insinua în
 privirea ta,
 Iar eu, cu stele în ochi,
 Alungam înserarea.
 Pășeam, împreună, pe trepte de val,
 Împietrite de gerul amiezii târzii,
 Tu, geană de soare în cântec uimit,
 Eu, umbră de carte căzută-n zăpadă.
 Noi, vuietul mării trezite din somn,
 Făcând reverențe în fața furtunii,
 Știind că-n adâncuri e ceasul în care
 Se mișcă în joc de cochilii albastre
 O șoptă, o singură șoptă și-atât,
 Ce schimbă profund universul întreg.
 Și lumea-i a ta, și a mea, și a noastră,
 Și-o Cale Lactee ți-am pitit la fereastră.

Prea multă noapte

Strada aceea devenea tot mai îngustă, pe
 măsură ce
 noaptea curgea, impasibilă, peste ochii mei.
 Ferestrele casei de peste drum îmi răneau
 gândurile, sticla pătrundea în tranșeele su-
 fletului, învelindu-l în chiote sparte.
 Felinarul zâmbea,
 Atárnând becul alb de gâtul meu,
 Șerpuind ca un boa,
 Vrând să devoreze și apoi să se stingă.
 Trotuarul se învelea cu nepăsare,
 Sufând indecent peste bucăți de ziar, rosto-
 golite haotic.
 Era târziu, asfaltul gema de plăcere, masat
 de cauciucurile mașinii vișinii,
 Venite cine știe de unde.
 Iar închipuirea de metal aștepta să fie

strivită de ochii mei,
 Dată la fier vechi,
 Topită și transformată în neant.
 Prea multă noapte, mi-am spus,
 Am închis ochii și picătura de rouă de pe
 firul de iarbă s-a transformat în ocean.
 Iar eu, într-o arcă vișinie, vâsleam cu un
 felinar,
 Având cioplită pe chip fereastra fostei case
 de peste drum.

Pereți de ploi

Aseară a curs lacrima unui nor,
 Inundându-mi odaia.
 Pluteau în derivă cuvinte șoptite,
 Amintiri cu gust de ceai verde,
 Continente amestecate, de dulce-amar,
 Sarea răzlețită a surâsului tău,
 Topind zidurile,
 Lăsându-mă gol și pustiu.
 Am stins lumina cu degete aspre,
 Și mirosind iarba lacustră
 Pornit-am a făuri ziduri groase,
 Cetate sigură,
 Cu pereții de ploaie.

Sushi

Luna mea se îmbrăca în alge,
 Își prindea șirag de scoici, în plete,
 Gonind peștii cei mari, cu sclipiri de val.
 Era o noapte de apă sărată și nisip,
 Oglindită într-un colț de cer nebănuț de
 ochiul minții.
 Te legănai într-un hamac de nori roșiatici
 Însângerați de apus,
 Spre capătul amintirii,
 Cu gândul la rețeta perfectă de sushi,
 Dezbrăcând luna și vânând peștii cei mari,
 Cu un stol de sirene.

Proiectele Leonardo

Ion DULUGEAC

Precum o vedere de epocă rătăcită în timp, dar rămasă vie pentru istorie, maiestuosul Castel Brâncovenesc se oglindea cu unduiri ciudate în apa lacului Mogoșoaia. O boare plăcută mângâia fața liniștită a întinderii de apă, alintând parcă acest frumos loc, plin de istorie seculară.

În acest minunat peisaj, într-o zonă căutată adesea de către orășenii dornici de aer proaspăt, iarbă verde și distracții, Ioan Brâncoveanu avea în proprietate, chiar în vecinătatea imediată a castelului, la doar șapte-opt sute de metri, un teren de două hectare.

Preocupat de arborele său genealogic, bărbatul aflase de la înaintașii săi că se trăgea, după bunicul din partea mamei, din neam de Brâncovean, coborând dintr-o ramură bastardă a renumitei familiei boierești.

Astfel, când vremurile i-au permis, Ioan a făcut diligențe la prietenul său Dan Țărușanu, primarul Mogoșoaiei din anii '90, să-i fie restituite terenurile bunicului său, Ion Grosu. Atestând cererea sa cu acte legale de proprietate, l-a determinat pe primar să-l împrumutească cu ceea ce aparținuse și se cuvenea, de fapt și de drept, familiei sale.

Terenul a fost cerut așa cum era el trecut în actele încheiate înainte de venirea comunismului, astfel că suprafața solicitată a fost obținută pe același amplasament. Restituirea a fost făcută pe numele celor trei fete ale bunicului său, grădinarul Ion Grosu, care se numeau Ioana, Tanța și Elena. Cea din urmă era mama Brâncoveanului și întâia născută a gospodarului cu sânge albastru.

Înainte de colectivizare, în ziua confiscării bunurilor și terenurilor sale, Ion Grosu avea peste douăsprezece hectare de

teren, pe care le cultiva, plin de pricepere și pasiune, cu legume. Politica de după evenimentele din 1989, fiind destul de strâmbă, decisese să fie restituit numai câte un hectar de persoană, lucru ce a făcut ca familia Brâncoveanului să primească cu mult mai puțin decât i se cuvenea.

Om întreprinzător, Ioan Brâncoveanu a cumpărat de la mătușa lui Ioana și de la vărul său Costel, fiul Ioanei, terenurile revenite acestora; a mai cumpărat de la unchiul său Titi Iureșescu o suprafață pe care a alipit-o celorlalte. Așa că, adunate, aveau împreună aproape două hectare, situate în dealul numit *La Motoc*. Aflat cu o latură la malul lacului, terenul avea o deschidere de aproape o sută de metri la luciul de apă, fiind astfel bine plasat și având o minunată priveliște către castel.

Pe terenul cumpărat de la rude, Ioan Brâncoveanu a construit un complex sportiv format din hotelul *Rider Club*, restaurantul *La Hanul Boierilor* și clubul sportiv *Academia Ecvestră Mogoșoaia*, unde a detașat cei mai buni treizeci și cinci de cai de sport pe care-i avea în proprietate, dar avea cumpărați din Germania, urmând să fie aduși alte zece exemplare valoroase de cai de sport, cumpărați pentru cele două fiice ale sale.

Bărbatul a încercat aici, în vecinătatea castelului neamului său, situat la numai câțiva kilometri de centrul orașului București, să îmbine utilul cu plăcutul, formând o școală de călărie unde se desfășurau activități hipice de înaltă performanță pentru iubitorii de echitație, dar și activități recreative sau odihnă pentru cei doritori de liniște, de verdeață, de pescuit și de aer curat.

Totul decurgea conform previziunilor, locul devenise cunoscut de multă lume, iar viața familiei Brâncoveanu se desfășura firesc,

se muncea mult, dar se bucurau de fiecare succes și priveau cu încredere spre viitor.

Într-o zi însă, mereu adept al progresului, încrezător în oameni, dar total neinspirat, Ioan Brâncoveanu a acceptat să facă un lucru ce urma să-i aducă mari probleme și să-i schimbe cursul întregii vieți. Mințit și înșelat de profesorul Sorin Ionașcu, director al unui program de formare profesională în România, bărbatul a acceptat să ia parte la mai multe proiecte din programul european de formare profesională Leonardo da Vinci, pentru angajații și colaboratorii săi. Dorea să apropie nivelul specialiștilor români de al celor din branșa creșterii cailor din Europa.

Astfel, în anul fatidic 2002, venise timpul ca una dintre firmele sale să depună cel de-al șaselea dintre proiectele realizate. Acesta urma să fie derulat la Varesse, lângă herghelia Villeneuve-sur-Lot, în sud-vestul Franței, aproape de Bordeaux, la un crescător de cai ce îi era bun prieten, ce era director la Hergheliile Franței, pe probleme internaționale. Cei doi se cunoscuseră la un Congres al Uniunii Internaționale de Trap de la Paris, din vara anului 1993.

Profesorul Ionașcu știa că Ioan este foarte ocupat cu susținerea doctoratului, fiind și acesta, la rândul său, conducător de doctorate la Politehnica din București. Așadar, pentru a fi sigur de succesul matrapazlâcurilor pe care dorea să le facă, își făcu un plan cum să se folosească de cunoscutul crescător de cai. A infiltrat în curtea acestuia, pentru început, un fel de rudă a soției sale, un bărbat în jur de patruzeci de ani, spunând că poate lucra proiecte, fiind specializat.

Iulian Olteanu, căci despre el este vorba, era un personaj cunoscut în lumea echitației, iar crescătorul îl știa din anurajul

Federației Ecvestre, unde era Președinte. Tânărul lucrase la *Calipso*, club înființat cu doar câțiva ani în urmă, la Institutul Agronomic din București, de interlopul Predescu Costin, zis Bugatti. Acesta preluase în mod dubios restaurantul-cantină al Institutului Agronomic, omul fiind un locotenent neloial de-al lui Nuțu Cărămidaru, mare iubitor de cai și cunoscut cămătar în capitală, care finanțase înființarea unui club de echitație.

De la *Calipso*, Olteanu a plecat la Clubul de echitație *București* situat în pădurea Băneasa, lângă Casa *Lupeasca*, unde era un sediu al SRI. Tot acolo, Dan Filimonache, un prieten apropiat al lui Ioan, un tip boem, fin și de mare calitate, a fondat un nou club de agrement călare, în codrul din margine de București.

În toamna anului anterior, profesorul Ionașcu venise la un concurs de sărituri peste obstacole disputat în cadrul Cupei României, concurs organizat cu mult fast la Băneasa, unde se afla invitat și Ioan Brâncoveanu. Aici l-a prezentat pe Olteanu ca rudă, fiind numit verișor al soției sale, originară din zona Teleormanului.

După acea întâlnire de la Băneasa, Ionașcu l-a propus pe Olteanu Iulian să facă proiecte *Leonardo* pentru crescătorul de cai de rasă, urmând să fie ajutat atât de profesor, cât și de oamenii săi din Politehnică. Așadar, Ioan l-a angajat pe băiat, știind că Iulian, care lucra în lumea ecvestră de zece ani, pe la diferite cluburi, era un om de specialitate.

Tot atunci, la numai două zile, profesorul Sorin Ionașcu l-a recomandat pentru angajare și pe specialistul în computere Puiu Dan, zis George. Puiu era un tip care avea ceva cunoștințe despre cai, deoarece o vreme lucrase alături de Iulian la *Calipso*. Bazându-

se pe aceste informații și recomandări, crescătorul, dornic de întrajutorarea breslei sale, s-a grăbit să-l angajeze.

Și așa cei doi bărbați au ajuns să facă echipă pe fonduri structurale pentru Ioan, atât pe *Leornado da Vinci*, cât și pe *Sapard*. Și asta pe o durată de peste trei ani, se tot gândea Ioan, în timp ce conducea mașina spre Mogoșoaia. Când a sosit, a ridicat nori denși de praf în urmă, pe strada *Zamfirei*, încă neasfaltată de primărie.

Odată intrat în curtea clubului, bărbatul opri mașina pentru a o lăsa pe Tia, femeia adusă de la vila fiicei sale din *Martha Bibescu*, iar, după ce angajata și-a lua bagajul de pe bancheta din spate, a parcat în fața biroului.

— Bună dimineața, Gabi! rosti Ioan către primul angajat întâlnit.

— Bună ziua, domnule! Să trăiți, șefu'! răspunse acesta când îl văzu pe proprietarul său intrând pe ușa larg deschisă.

— Te rog, cheamă la mine pe Iulian și pe George.

— Am înțeles! Să vină aici jos, în biroul dumneavoastră? repetă, vesel, băiatul.

— La mine în birou, da! completă Ioan, scurt și apăsat.

— Bine, plec să-i aduc, șefule! răspunse Gabi și alergă, dispărând după colț.

— Ce faceți, iubiiții mei? se adresă Ioan, cu drag, celor patru cai din grajdul mic, la capătul *căruia se afla biroul*.

Luând o mână de cubulețe de zahăr, bărbatul trecu pe la fiecare boxă și oferii bucurosi câteva fiecăruia dintre cailor de sport

aflați în acel adăpost. *Zâmbi* cu satisfacție către bidiviii ce înfulecau cu plăcere bucățelele dulci și-și întindeau grumazul, în dorința de a primi și câte-o mângâiere.

— Bună ziua, domnule director, se adresă din ușă George, care venise cu un vraf de dosare, urmat de Iulian, care și el salută în același mod.

— Salut, *băieți, intrați, vă rog, în birou! Mă spăl pe mâini și vin imediat, adăugă calm, cu ochii plini de bucurie, proprietarul celui mai vestit centru ecvestru la acea vreme din România.*

— Da, șefu'! Vă așteptăm în birou! au rostit în cor cei doi angajați.

Când cei doi au trecut pe lângă el, spre birou, Ioan simți un damf ușor de alcool. Închise robinetul și se șterse pe mâini. În drumul său spre fotoliu, în timp ce se așeza, spuse calm:

— Ai consumat din nou, prietene! Nu vrei deloc să termini cu prostiile astea, care știi bine că la mine... sunt interzise?! Nu vrei, nu?

— Aseară am băut două beri, șefule, să moară mama! Sunt supărat, bre șefule, că iar a plecat Steluța, nevastă-mea, la mă-sa.

— Vrei să spui, concubina, prietena sau gagică, măi Iuliane, nu-i așa? întrebă sec Ioan, aruncând o privire veselă către acesta.

— Așa e, domnu' Brâncoveanu, dar eu o consider ca... soție! răspunse îngrijitorul.

— Păi, de ce nu te însori cu ea, măi băiete? întrebă Ioan, pe un ton pedagogic.

— Nu este divorțată, iar bărbatu-su e... la pușcărie. Asta-i cauza, șefule!

— Vezi, te rog, să nu mai bei, da? Că voi fi obligat să te dau afară, prietene! Cu toate pilele tale, te dau afară, măi, cetățeanu' turmentat, ai auzit? ridică tonul bărbatul către angajatul său.

— Da, șefule, așa voi face! spuse el trist, lăsând ochii tulburi în pământ.

— Acum să trecem la lucruri serioase. Azi merg la Politehnica, la sediul *Leonardo da Vinci*, unde trebuie să predea Cristina ultimul proiect finalizat, explică el, apoi completă: Voi ați rezolvat toate documentele care trebuiesc depuse? Am înțeles de la Crina că au fost probleme la decontul de cheltuieli. Este adevărat? continuă interesat bărbatul.

— S-a rezolvat, șefule! Am făcut decontul cum ne-a învățat domnul profesor Sorin. Acesta ne-a spus să vă comunicăm că vă roagă să mergeți mai întâi la el, la birou, apoi la inspectorii... ca să depuneți, da?

— Da, m-a informat secretara de lucrul ăsta. Dar mai am câteva nelămuriri. Am înțeles că au fost nu-*știu*-ce probleme în rapoartele stagiariilor, este adevărat? mai întrebă crescătorul pe cei doi.

— Da, le-am pierdut la Mc'Donald, la Corbeanca, au rămas pe un scaun. *Când noi ne-am întors nu mai erau, parcă le înghițise pământul.*

— De ce nu sunteți atenți, măi amatorilor? Le-ați refăcut sau ce dracu' ați făcut cu ele? întrebă iritat Ioan.

— Le-am rezolvat. Am vorbit cu profesorul și ne-a dat soluția, acum este în regulă.

— Cristina unde este? Am înțeles că trebuie să meargă ea, ca titular de contract...

— Da. Așa este! Dânsa trebuie să depună sau să fie acolo când se depun documentele.

— Doamna Cristina a plecat la Buftea, să plătească rumegușul pentru cai. Dar vine înapoi să se întâlnească cu dumneavoastră. Așa a zis!

Ioan Brâncoveanu se ridică și băgă mâna în buzunar, de parcă ar fi căutat ceva, apoi ridică foile întinse pe birou să facă loc dosarelor aduse de cei doi. *Nu este ceva mai imoral decât purtarea aceloră ce caută să pară oameni de treabă atunci când sunt necinstiți*, gândi acesta în vreme ce răsfoia documentele, amintindu-și expresia lui Cicero. Turnă puțină apă dintr-o sticlă în cana lui de pe birou, apoi o duse încet la gură, sorbind câteva înghițituri. Dan stătea nemișcat pe fotoliul din fața sa, de unde îi urmărea mișcărilor.

— Foarte bine! Vă rog să-mi prezentați ce ați făcut cu documentele acelea care trebuie depuse.

Iulian făcu doi pași în fața biroului, apropiindu-se pentru a pune pe birou dosarele pe care, tot timpul, le ținuse la piept.

— Aici sunt documentele în copie care trebuie depuse la *Leonardo*! Aici trebuie să semnați că... sunt conforme cu originalul, șefule! spuse angajatul smerit.

— Deci dosarul ăsta verzuliu se depune la sediul *Leonardo*, da? întrebă șeful celor doi.

— Da, șefule! Țsta cu galben este dosarul cu documente originale, pe care trebuie să-l vadă acolo inspectorii, iar apoi îl dăm doamnei Mihaela, contabilă, să-l pună în actele firmei!

— Bine, măi, dacă zici tu, așa am să fac! spuse Ioan, zâmbind sarcastic. Sper să nu faceți vreo prostie, să dau de belea, că vă mănânc cu fulgi cu tot, ați înțeles?

— Nu facem, șefule! Noi îl chemăm pe domnul Sorin înainte de fiecare finalizare, ca să vadă documentele. El ne spune ce trebuie și cum trebuie să facem! Apoi noi le operăm, le îndosariem și vi le dăm dumneavoastră, ca să le depuneți.

— Bine, măi! Văd că sunt la mâna voastră. Nu-mi place asta, dar sper să nu ajung la pușcărie pentru voi. Că dracu' vă ia, ați auzit? le spuse apăsător proprietarul, aruncând scânteii din ochii săi albaștri.

— Da, șefule, fiți fără grijă! Profesorul a zis că este lucrat perfect, fără nici o fisură. Chiar și un control al Oficiului de Luptă Anti-Fraudă nu poate depista nereguli prin ele! zâmbi câinește Iulian, clipind des din ochii săi spălăciți.

— Așa să fie. Eu sunt afon în ceea ce privește accesarea de proiecte structurale cu finanțare din fonduri europene. Am fost incitat de Sorin Ionașcu să fac această încercare. Să sperăm că totul va ieși bine! adăugă credulul crescător de cai

Dragostea de viață a brâncoveanului, cât și dragostea de cai făceau ca însăși acea păguboasă activitate să devină frumoasă, uneori chiar fascinantă. Era convins că să iubești viața înseamnă să ai voință, să ai vitalitate și energie, dar să dai dovadă și de îngăduință; *să vibrezi atunci când vezi crescând un mînz în grajdul tău, căci puiul de cal zburdă pe terenul înverzit al pajiștei din dragoste pentru viața sa*. Să-ți placă viața înseamnă să te bucuri, să greșești, să reușești, să eșuezi, să cazi, să te ridici, să

înțelegi și eșecurile altora, ca și pe ale tale, să poți să o iei de la capăt în fața oricărui obstacol, convins fiind că el este acolo să te facă mai puternic, să te ajute, să-ți ofere o lecție de viață. Din senin, îi veni în minte zicala lui Voltaire: *Un om care este neglijent cu propria sa reputație este nevrednic s-o aibă.*

— Măi Dane, de te strigă pe tine, George? întrebă Ioan curios, când erau la final.

— Aveam un văr pe care l-a crescut mama. Văru' ăsta semăna mult cu mine, iar mama ne confunda. Când făceam lucruri rele și trebuia să o încasăm, mă chema Dan, când făceam ceva bun, eram George, căci mama ne și premia. Văru-miu era mai prostuț, de altfel la douăzeci de ani s-a prăpădit săracul, fapt pentru care eu profitam de el și naivitatea lui să scap de necazuri.

Calm, Brâncoveanu apucă cana de pe birou, o duse la gură și sorbi însetat, după care o puse peste un dosar așezat pe birou, în fața sa. Se ridică de pe scaun cu un zâmbet abia schițat, în care se putea desluși satisfacția celui ce era sigur de un lucru bine făcut.

— Bine. Vă rog frumos să aveți documente cu firmele, pentru că... dragii mei, aveți drepturi, dar și obligații, nu-i așa? Apoi, pentru asta luați și banii, nu uitați aceste aspecte!

În timp ce bărbații discutau, ușa a fost deschisă furtunos de Cristina, care se întorsese de la Buftea, unde plătitise două mașini de talaș necesar pentru așternutul cailor.

— Bine ai venit, fata mea! se adresă Ioan bucuros fiicei, o amazoană frumoasă, cu un păr negru ca smoala ce-i flutura rebel peste umerii goi, scăpați din decolteul bluzei.

— Bine te-am găsit, șefu! răspunse zâmbind șmecherește fata. Ce faci, te deranjez? Văd că aveți ședință, nu?

— Nu, am terminat. Trebuie să mergem la Leonardo, zise bărbatul. Să depunem ultimul proiect derulat, unde ești semnatară a contractului.

— Putem pleca când dorești, zise fata.

Ioan se uită la fiica lui, căreia, dacă i-ar fi cercetat atent chipul, n-ar fi putut afla nimic din ceea ce gândește. Bărbatul o privi timp de câteva clipe cu multă bucurie-n suflet, apoi își mută privirea peste masa înțesată de hârtii și apucă atent dosarele ce-i erau necesare la centrul Leonardo. Atunci, din senin, îi veni în minte expresia lui Ludovic al XI-lea: *Când mândria și îngâmfwarea merg înainte, rușinea și paguba le urmează de aproape*, dar se scutură de gândul negru ce-i trecu prin cap și continuă să vadă hârtiile ce urmau să fie depuse peste câteva ore.

Le cercetă atent și parcă mai îndelung decât de obicei, aruncând priviri grele peste acestea, apoi se uită la fiica lui și spuse:

— Te rog să ai cartea de identitate la tine și spune dacă mergi cu mașina ta... sau cu mine?

— Merg cu mașina mea, că apoi mă voi duce la clubul Steaua, să văd un cal pe care vrea Fane, să-l aducă la Mogoșoaia.

— Foarte bine! Să mergem, îi zise Ioan ridicându-se grăbit.

— Gata băieți, puteți pleca și voi. Sunteți liberi să faceți ce vreți, le zise patronul celor doi, care bucuroși, dar cu priviri perfide, au ieșit din birou.

Cristina și tatăl său, ieșind împreună, au trecut prin holul grajdului spre ușă, unde îl mângâie cu dragoste pe bot pe armăsarul cel mai valoros din clubul său, vestitul Prince. Din ușă îi salutară pe cei care munceau prin curte și se îndreptară spre mașinile lor.

Odată urcat în autovehicul, Ioan porni lent motorul, apoi îl strigă pe barman.

— Stelică, vezi că vin cei de la Ursus, iei marfa și plătești cu numerar, costă cam trei milioane, ai auzit? ridică glasul Brâncoveanu pentru a fi auzit.

— Da, șefule, am înțeles. Azi vin și ăia cu gunoiul, îi zise Stelică, râzând mânzește.

— Le dai două beri la țișani, dar atenție să ia gunoiul și de la intrarea în grajd, da?! Sau mai bine să-l duceți voi la ieșire.

— Da, nea Ioane, răspuse amical Stelică.

— Bun, am plecat. Fiți atenți, rosti Ioan și apăsă pe accelerație, urmat de Cristina care conducea un Audi A6, de culoare gri metalizat.

Bietul naiv nu avea de unde să știe în ce pericol mare se găsea și ce cruntă nenorocire îl pândea. Așa precum bieții soldați români în Al Doilea Război Mondial erau trădați de aliați la Cotul Donului, la fel și el, habar n-avea că viața îl azvârlise deja într-un mare și înfricoșător hău, la un cot al destinului ale cărui meandre atât de imprevizibile, de spectaculoase, necunoscute și înșelătoare îi purtau acum viitorul, în derivă, fără știrea lui.

AVANPREMIERĂ

Adrian Zăinescu

Pe câmp cu inul albastru

Cerculețe albastre și roșii

Ion MANEA

- Mai avem și noi câte ceva de spus în toată afacerea asta!

Cu aceste cuvinte coborâse din cer, între cele două ciuperci zburătoare, fâlfâind grațios din aripile abia dobândite, Terente Stelaru. Transplantul doctorului Șecspirescu reușise.

- Astea sunt aripile mele! exclamă Iris.

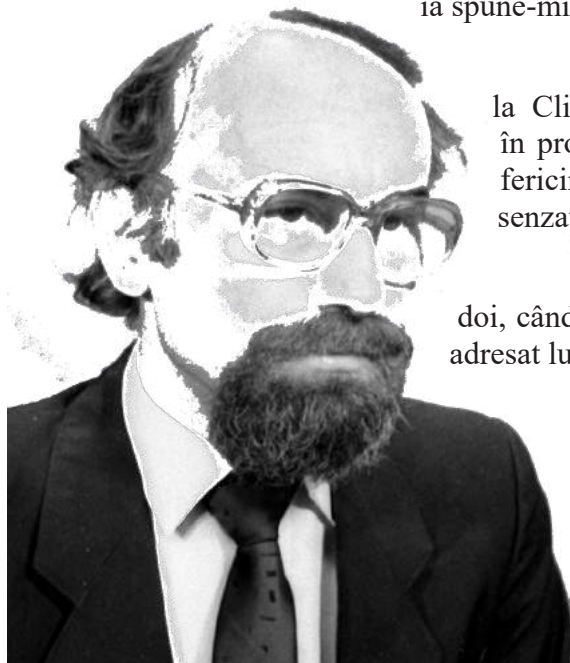
Așa e, ale dumneavoastră sunt, doamnă, lepădate mie cadou în peșteră, după noaptea în care v-am găzduit pe dumneavoastră și pe mult stimatul soț. Eu de mult voiam aripi, nici nu vă închipuiți cu câtă ardoare le doream, și au fost ca o binecuvântare pentru mine! Mă aplec până la pământ în fața dumneavoastră și vă sărut cu adânc respect noile aripi, doamnă Iris!

- Care soț? Omul cu Traista până la Pământ nu e soțul meu, dar, ia spune-mi, cum ți le-ai prins în spate?

- Mi le-a transplantat doctorul Șecspireanu de la Clinica Riabilei, sunt internat acolo și acum sunt în probe de zbor, am deja 127 kilometri la bord. E o fericire doamna mea, e o fericire! Mi-ați dat niște aripi senzaționale!

Toți cei prezenți asistau uluiți la discuția celor doi, când a prins dintr-o dată grai Cel Foarte Înalt și i s-a adresat lui Terente:

- Acum, domnule, că suntem între noi, înaripații, te salut solemn, să știi că mi-ai fost tare simpatic acolo, la mine în cer, cel mai mult mi-a plăcut cu câtă delicatețe ți-au oferit fundulețul ca să-ți dau șutul propulsor, dar una e una și alta e alta, acum spune-mi, ce-ai vrea dumneata de la noi, ce cuvânt ai matale de spus.

Înainte ca Stelaru să apuce să răspundă, sări pe neașteptate Elena Ionescu:

- Dumneata nu ești acela cu care s-a bătut tata pe șosea?

- Ba da, domnișoară primar! Ne-am bătut tare aprig, dar ne-a potolit dumnealui cu nuiaua de alun, cu flotări, genuflexiuni și alte chestii...

- Dacă ne mai luptam nițel și nu interveneau agențiile de sus, sări Ion Ionescu, te băgam în asfalt până la păr!

- Pace ție! îi răspunse calm Terente.

- Ia tăceți! Zi, Stelarule, ce vrei! reveni cu glas tunător Cel înalt.

Intrigat de ce întâmplă în jurul său, interveni atunci Paris Mumuleanu Baldovin:

- Care va să zică, eu mă plimbam liniștit și pașnic cu logodnica mea, aici de față, pe această minunată faleza a orașului atât de rival înainte, și mă trezesc cu aceasta invazie nedorită de sus și de neînțeles. Nu ce vrea Terente Stelaru, cetățean de onoare al Riabiei și acum, după cum înțeleg, vrednic pustnic, cu peșteră proprietate personală, ci ce vreți voi,ăștia din ciupercile albe cu cerculețe albastre sau roșii, care ați năvălit peste noi, asta e întrebarea.

- Veți vedea! rosti Omul cu Traista până la Pământ și luând-o de mână pe Iris urcă în navă. Extraterstra și Extraterestrul îi urmară tăcând.

Cel Foarte Înalt nu se lăsă, reveni cu întrebarea:

- Ce vrei, Terente Stelaru?

- Pax Vobiscum! asta vreau și Terente Stelaru scoase din haină crenguța de alun,

binecuvântă pe toată lumea, apoi fâlfâii din aripi de trei ori pe loc și se înalță vijelios spre cerul din care sosise.

- Ducă-te în pustii! strigă în urma lui Ion Ionescu.

- Doamnă Ionescu, mulțumesc pentru prestații, mi-ai făcut nevasta fericită, iar dumitale domnule Ion îți urez vrăjitorii reușite!, se adresă Prea Înaltul celor doi, apoi glăsui rar și apăsător către primari:

- Cu voi vom lămuri lucrurile la summitul de la Vagna Zadeni! Pa!

Urcă apoi în ciuperca lui albă cu cerculețe roșii și dispăru odată cu ea și cu consoarta ce-și admira încă în oglinda interstelara minunatele bucle făurite de mâinile de neîntrecut ale mamei primăriei din Tiagla.

***

Populațiile celor două cetăți erau din ce în ce mai apatice. Nimic nu mai era ca înainte. Oamenii păreau absenți, nemotivați și plictisiți, parcurile erau pustii, vântul părea să nu mai aibă chef să adie, iar frunzele pomilor adormiți de vara fierbinte nici nu se clinteau de pe ramurile prăfuite.

Așa era și la Riabla și la Tiagla.

Unde se dusesese entuziasmul luptei cu adversarul, unde dușmănia acerbă, unde erau zilele glorioase când riaglezii întindeau cu sete arcurile lui Toporr și slobozeau săgeți victorioase în fluturii inamici ce invadaseră cerul cetății? Unde s-a ascuns timpul recent al armatei lui Terente Stelaru mărșăluind semeț spre inamic? Unde au dispărut clipele de glorie eternă în care viteazul cavalier Ion Ionescu și rebelul Terente Stelaru se ridicau unul pe altul în slăvi pentru a se întrece în scufundarea inamicului cât mai adânc

sub dogoarea asfaltului interurban? Dar Dunărea oprită pe loc, dar vinul transformat în apă, dar puricii invadatori, unde sunt toate aceste plăgi aruncate dintr-o parte într-alta și invers? Cum de se stinsese entuziasmul flotei militare tiagleze, cu Pânzarul în frunte, în marșul eroic spre portul dușman?

Războiul nu-i mai interesa nici pe unii și nici pe alții, bine zisese așadar Victoria Aslanovici, doctorița de la Lacul Dulce, „Epidemie de fericire, asta s-a întâmplat, dragilor!” și „Duceți-vă să faceți dragoste!”.

Dar nici vorbă de dragoste, nici măcar fericirea nu se mai citea pe chipurile cetățenilor, mai degrabă apatia atacase echilibrul psihic al celor două populații rivale, scufundându-le într-o adâncă nepăsare.

- Tată, îi zise Elena lui Ion Ionescu, după incredibila întâlnire cu extraterestrii pe Faleză, găliganul acela cu patru aripi m-a întrebat de fulgul pe care mi l-ai dăruit și despre care nu mi-ai spus nimic, doar „păstrează-l cu grijă!”, atât mi-ai zis.

- Și ce i-ai răspuns.

- Nimic nu i-am zis, nu mă așteptam la o asemenea întrebare, m-am blocat, am rămas mută!

- Bine ai făcut, fata mea, încă nu e vremea fulgului, vei afla însă în curând care și cât de mare este rostul lui! a mai zis enigmatic tatăl primăriței și discuția s-a încheiat.

***

Marea dilemă a lui Paris Mumuleanu Baldovin după aterizarea celor două ciuperci zburătoare chiar lângă el și Elena avea să fie nu „De ce s-a întâmplat?”, ci „De ce la Tiagla și nu la Riabla?”.

- Ce au ăia și n-avem noi? Că doar mă întâlnisem cu Elena puțin mai înainte și pe Faleză noastră, își continuă el întrebările rostite către sfetnicul și prietenul său, Hector Dobrogeanu Serea. Nu puteau foarte bine să aterizeze aici? Acum mă gândesc, sunt obligat să mă gândesc la o anumită preferință a ciudaților vizitatori, și vezi, prietene, nu cetatea noastră a fost aceea. De ce?

- Ei, Parise, tu, mereu cu îndoielile, așa le-a venit lor, poate au un plan, un proiect, cum zicem noi. Mai lasă timp să treacă, ne lămurim noi! Și nu uita un lucru. Noi, aici, suntem doi bărbați, ele, acolo, sunt două femei!

- Da, care vor fi nevestele noastre! Nu le-am trimis noi porumbelul alb cu cererile în cioc?

- Cu atât mai bine, după nunți, ce e al lor va fi și al nostru și ce e al nostru va fi și al lor.

- Chiar de asta mă tem, că va fi și al lor...

- Și numai al lor, vrei să insinuezi? Misoginule! În acel moment, chiar în clipa în care Paris terminase de rostit ultimul cuvânt, se petrecu ceea ce avea să schimbe fundamental cursul teribilelor evenimente ce se petrecuseră în Riabla și Tiagla odată cu debutul verii, imediat după ce își făcuse apariția pe cerul celor două cetăți curcubeul istoric, învrăjbitor acolo unde vrajba era deja la limita exploziei și determinând o escaladare nemaîntâlnită a eternului război tiaglo-riaglez sau riaglo-tiaglez. Paris, surprins cu mâna dreaptă în aer, sprijin al discursului, Hector cu gura aproape deschisă pentru a-i mai servi încă o replică tovarășului lui de suferințe și bucurii, înlemniră. Ceea ce vedeau și simțeau părea a fi sfârșitul lumii.

Cu Dunărea în brațe

Victoria MILESCU

De câte ori alerg cu Dunărea în brațe
mi-e teamă să nu-mi scape
să nu i se frângă malurile
de care țin cu dinții
știi, într-o zi, poate se va-ntâmpla
așa, malurile vor ceda
dinții mei vor rugini
atunci vapoarele, peștii, înecații
vor ieși din ape
să circule în libertate prin orașul meu vechi
unde cele mai frumoase femei
se sinucid mereu din dragoste...

de câte ori alerg cu Dunărea în brațe
mă tem să nu apari
la cap de pod, cu pălăria ta albă și un năvod
zâmbind și încercând
să-mi furi sora de apă dulce, amară
și să o duci dincolo
de munții albiți de stele
de acolo se aud mereu
chemări languroase, cântece de petrecere
ar fi mai simplu să o strâng în pumn
ori s-o ascund în buzunarul inimii
unde n-ai avea curaj să țințești
fiindcă e chiar inima ta.

de câte ori iau Dunărea cu mine
pe străzile înguste, de cuvinte
simt lama unui cuțit

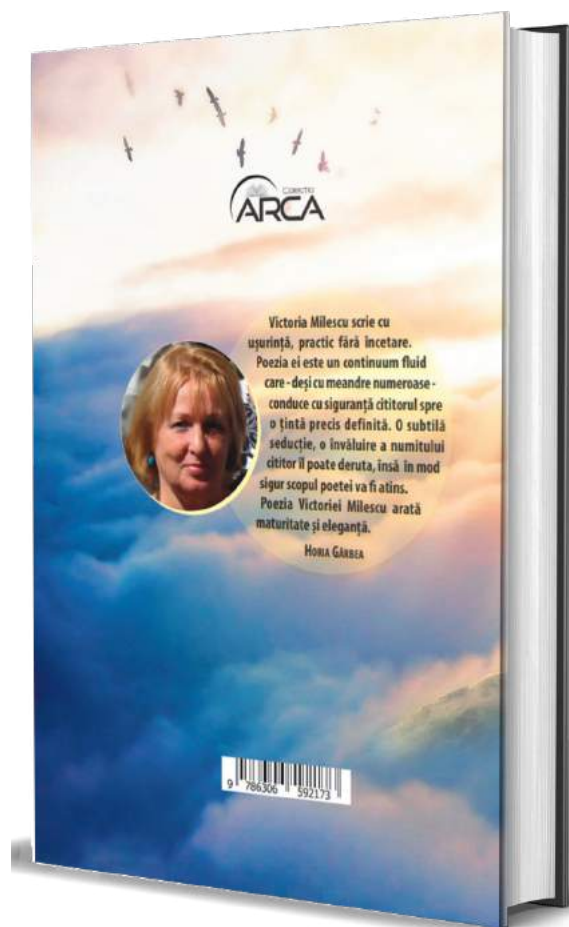

în plămâinii mei de zorele albastre
 poate e doar privirea ta
 chemată de spaimile poemului
 unei iubiri secrete, aici unde
 nopțile sunt cu adevărat nopți
 nu le poți păcăli, nu le poți plăti
 să te ajute să ieși la mal,
 să intri în hotelul elegant, pe terasa lui
 să dansezi până în zori
 cu fantoma ieșind din zidul abia terminat
 ea te înjunghie la final, din răzbunare
 că ai sosit prea târziu...

Dunărea agonizează
 ca un pește mare, diluvian
 în burta lui se răsfață orașul orgiilor
 greu de prada corăbiilor scufundate
 noaptea îi dau târcoale, cu un cuțit între
 dinți
 îngeri travestiți în scafandri
 în zori, descoperim
 câte unul pe țarm, cu ochii deschiși
 întotdeauna seamănă
 cu cineva din familie.

Aici neînțelesul e bun de patrimoniu
 încât nu are rost să-ntrebi
 cine bate cu ciocanul
 în adâncul orașului secular
 din când în când
 apare câte o mână, se ițește un cap
 de sub dalele unei case memoriale
 îmbrăcate în iederă purpurie
 i-am pus odată pe talgerul frunții
 o monedă antică găsită pe bulevard
 cu pajura în sus
 și-a scuturat cerul ploaia florilor de salcâm
 –
 semn că se știe cine plătește mireasma...

Dunărea vine din piscurile cerului
 coboară treaptă cu treaptă
 calmă și maiestuoasă

e viața...
 se uită la mine cu ochi strălucitori
 în culorile inventate de ea
 pentru învinși, pentru învingători
 mă cheamă, înaintez, brațele ei fluide
 mă cuprind cu bijuterii de pești argintii,
 rubinii
 ce lasă în urmă lanțuri de icre
 sferice, mici planete
 unele sunt vâdate, altele se vor împlini în
 povești
 în curgerea ei, Dunărea a inventat timpul
 altfel, am fi trăit ca nebunii, la nesfârșit.

Dansul și teatrul în Grecia Antică

Theodor VASILESCU

În Grecia antică, dansul și muzica, pe lângă rolul pe care îl îndeplineau în practicarea activităților ritual-mistice erau considerate un valoros mijloc de educație. Treptat, dansul a fost separat de contactul direct cu activitățile vieții profane, sau cu ritualurile și s-a înțeles importanța artei dansului, în expunerea frumuseții formelor corpului uman, în exprimarea diferitelor stări ale spiritului, și a dus la apariția genurilor de dansuri teatrale. Pentru interpretarea dansului și acompaniamentului muzical au fost necesari dansatori cu un nivel profesional ridicat și muzicieni foarte buni.

Arta dansului Greciei antice este cea mai studiată și sistematizată, datorită unui număr imens de descoperiri arheologice, cu numeroase imagini de dansatori și descrieri în surse literare. Este adevărat că, în cele mai multe cazuri, se găsesc doar câteva descrieri scurte ale dansurilor sau se menționează doar numele, cu câte o mică mențiune în onoarea zeilor, sau cu o, la fel de scurtă, precizare a ocaziei sau evenimentului de care este legat acest dans. Deși admirăm, fără rețineri, nivelul uimitor la care au ajuns arta și cultura antichității Greco-Romane, totuși nu putem să nu regretăm că notația literară a ritmului picioarelor poeziei antice n-a evoluat atunci până la notarea ritmului unităților de timp în mișcare. Am fi putut avea imaginea ca și vie a dansului și în general a mișcării.

Încă de la început, dansul era foarte popular printre greci, fiind convinși că influențează educația într-un mod pozitiv și ajută la menținerea sănătății. Această atitudine a fost transmisă din generație în generație. În general, dansurile grecești nu se bazau pe relația dintre bărbat și femeie, majoritatea dansurilor fiind interpretate fie de bărbat, fie de femeie. Întotdeauna grupele de teatru au avut un „dansator șef” care era liderul reprezentației. Odată cu evoluția dansului, liderul a devenit ceva asemănător cu ceea ce acum se numește coregraf. Pentru acompaniamentul muzical grecii au folosit instrumente ca lira, naiul și o gamă largă de instrumente de percuție cum ar fi tamburinele și castanietele. În dansurile tragice unde expresia feței sau realizarea acțiunii fără ajutorul cuvintelor era importantă, dansatorii nu puteau comunica prin contact fizic, trebuiau să comunice, fără să se atingă, numai prin gest sau mișcare.

În piesele grecești dansul reprezenta o parte foarte importantă. Cei mai mari dramaturgi ai erei – Aeschylus, Sophocles și Euripide – erau familiarizați cu dansul, atât în ceea ce privește teoria, cât și practica. Sophocles, de exemplu, a studiat muzica și dansul, iar după învingerea perșilor în secolul al V-lea, a dansat pentru celebrarea victoriei. În copilăria sa, Euripides a lucrat cu o trupă de dansatori la mai multe piese de teatru.

Miturile asociate cu zeul grecilor Dionysos sunt foarte asemănătoare cu cele referitoare la zeul Egiptului Osiris. Constatarea ar putea sugera că obiceiurile și cultura grecilor a fost influențată de cea a egiptenilor. Filosoful Aristotel a afirmat faptul că poetul Arion era cel responsabil pentru forma de baza a teatrului, pornind de la dans, muzică, cuvinte și costume.

Roma Antică a fost un oraș-stat a cărui istorie s-a întins în perioada de timp cuprinsă între 753 î.Hr. și 476 d.Hr, când civilizația romană a trecut de la monarhie la republică oligarhică și, apoi, la imperiu și a dominat Europa de Vest și întreaga arie în jurul Mării Mediterane, prin cuceriri și asimilări.

Civilizația romană e, deseori, considerată ca o parte din Antichitatea Clasică, împreună cu Grecia Antică, o civilizație care a inspirat mult cultura Romei Antice, care a adus contribuții importante în organizarea politică și administrativă, juridică, artă militară, artă, literatură, arhitectură. Cultura romană, a fost influențată în multe feluri de către modelele grecești.

În dans, romanii au schimbat ideea de echilibru și armonie, care îi caracteriza

pe greci, insistând mai ales pe spectacol și mimă. Dansul însuși aproape că dispăruse.

Odată cu creșterea Imperiului Roman, dansurile profane au receptat influențe exotice. Populații din Africa și până în Marea Britanie, au ajuns sub dominația romană, însă diferitele și straniile gesturi și mișcări străine nu au putut fi niciodată integrate cu adevărat într-un stil de dans pe care romanii să-l poată numi al lor. În timp ce pentru romani reprezentarea dansului și chiar dansul în sine și-a pierdut mult din valoarea avută, pantomima a devenit o formă respectată a artei. Sub conducerea lui Caesar Augustus, în aproximativ 22 î.Hr., pantomima, dans-dramă, a devenit o formă independentă de expresie artistică.

Majoritatea pieselor erau tragedii, iar dansatorii se foloseau de costume și măști. Conform lucrărilor din al II-lea secol, ale satiricului grec Lucian din Samosata, pantomima romană era o formă de artă dezvoltată, ce a dus la o utilizare creativă a dansului. Cu toate acestea, romanii i-au acordat dansului o folosință mai redusă față de greci.

(Historia.ro <https://historia.ro>>General)
(<https://dokumen.tips>>documents)
<http://www.sacrocuorenapoli.it/news/la-civilta-di-roma-antica/>

ROBERT GREENE
GEORGE-A-GREENE, STRĂJERUL DIN WAKEFIELD
Traducere: Oana-Celia Gheorghiu
Note: George Volceanov
Fragment

Oana - Celia GHEORGHIU

În seria *Contemporanii lui William Shakespeare*, coordonată de profesorul George Volceanov și publicată la editura Tracus Arte, va apărea în curând un volum dedicat dramaturgilor George Peele (piesa *La gura sobei*) și Robert Greene (*Fratele Bacon și fratele Bungay și George-a-Greene, străjerul din Wakefield*) cunoscute „spirite universitare” ale epocii elizabetane. Traducerile din volum sunt semnate de către Elena Ciobanu, George Volceanov și Oana-Celia Gheorghiu, membră a Filialei Sud-Est a Uniunii Scriitorilor. Vă prezentăm în avanpremieră un fragment din traducerea uneia dintre piesele lui Robert Greene, *George-a-Greene, străjerul din Wakefield*.

ACTUL I
SCENA 1

*Intră contele de Kendall, însoțit de lordul Bonfield, Sir Gilbert Armstrong,
Sir Nicholas Mannering și John Taylor.*

KENDALL: Bine-ați venit la Bradford¹, seniori!
Lord Bonfield și Sir Armstrong, amândoi
Și toți soldații, până la rândași.
Curaj și bun-venit! Vom câștiga!
Ni-i dreptă cauza și-i pentru al nost' pământ:
Izbândă pentru Anglia sau murim.

TOTI: Așa va fi, stăpâne.

KENDALL: Pe cinstea mea, pe contele de Kendall,
Îl onorează aprobarea voastră
Și-acuma jur pe sabie-n fața voastră
Să-i apăr pe săraci – de nu, să mor.
Aflați, seniori, că Iacob, regele scoțian,
Duce războaie grele la hotar.

(Intră John Taylor.)

JOHN: Iată-i mesagerul. Ia spune, Taylor, ce vești ne aduci?
Război, my lord, și vești bune, socotesc, căci regele Iacob promite să vă
întâlniți pe 26 ale lunii, cu voia lui Dumnezeu.

KENDALL: Prieteni, vedeți ce-avem de câștigat.
John, laudă-mă regelui și spune-i
Că-n două' ș' șase vom veni la el
Și eu, și ceilalți. Și acum, adio.

(Iese John.)

Bonfield, de ce nu ți-s toți boii-acasă?
Sus inima, că te voi face duce
De voi învinge și-oi ajunge rege,
Tu ai să fii duce de Lancaster,
Iar Gilbert Armstrong duce-n Doncaster.

BONFIELD: Stăpâne, n-am vreo altă supărare,
Doar că trupeții ni se plâng de foame.

1 Localitate situată în vestul comitatului Yorkshire.

Zic să luăm satele cu asalt
Ca să-i înspăimântăm pe toți ceilalți,
Să ne trimită hrană-n tabără.

ARMSTRONG: My lord, socot că-i bun sfatul lui Bonfield.
Ne-arată doar dispreț – s-au dat cu regele.
Ce-avem acum ne-au dat, oricum, cu sila.
Întreabă-l și pe Mannering.

KENDALL: Tu ce spui, Mannering?

MANNERING: Păi, când le-am arătat porunca ta,
Au zis că nu au alt răspuns decât
Că ne vor da nutrețul pentru cai.

KENDALL: Du-te, atunci, la Wakefield², dă de știre
Să ne trimită de îndat' merinde;
Altminteri, ca viteazul Tamerlan³,
Le cotropesc pământul din hotar
Și îi omor pe cei ce-mi sunt potrivnici.

MANNERING: Stăpâne, las' pe mine,
Că iute-i fac să-și lase coada jos.
Oricine ar fi, vreun mândru cavaler,
Judecător, orice, am să-l pocnesc
Și-așa, se vor speria toți ceilalți.

KENDALL: Așa fă, dară, Nick. Du-te de-acum,
Și dă-ne vești nu mai târziu de mâine.

MANNERING: Stăpâne, nu plecați?

KENDALL: Nu, noaptea asta, ca și mâine noapte,
Rămân aici, în Bradford. Haide, Bonfield,
Poate găsim pe-aici niște codane.

(*Ies.*)

---

2 Oraș situat la 35 de kilometri de Bradford.

3 Exegeții piesei văd în acest vers o implicată reverență adusă lui Christopher Marlowe, autorul celor două piese intitulate *Tamerlan cel Mare* (1588), dramatizare a faptele de arme ale celui care, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, a cucerit o mare parte din Asia.

Eu sunt aproapele tău

Emilian IACHIMOVSKI

59.

O, Dragoste! Ca o suflare risipită-n vânt
ce nu ajunge la urechea ei,
gust de himeră în pieptul meu închisă!
Nu mai găsesc corăbii și ancore nu am,
iar trupul meu e-n-însuși formă fără chip,
un gol al apei luate din pustiu
Corabie frumoasă a fost inima mea!

53.

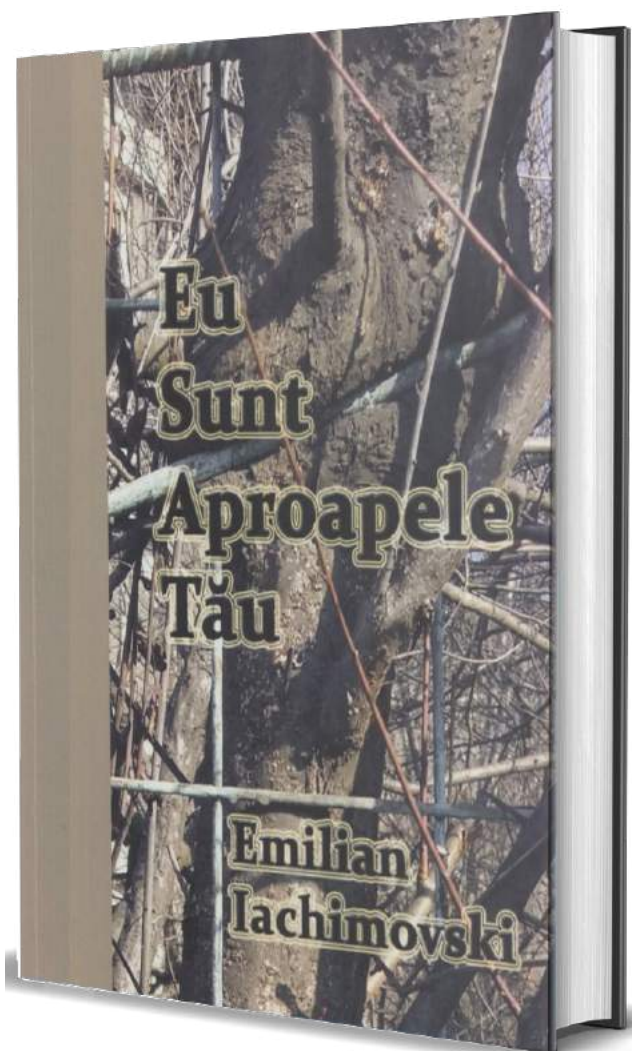
Dacă privesc cu atenție
pot vedea pereții copilăriei
pe care am scris când nu știam să scriu,
iar într-un colț găsesc chiar creionul albastru
pe care îl socoteam definitiv pierdut
HM! și MDA! cei doi paznici ai copilăriei
mă privesc și acum

52.

Sunt o pană năclăită de negură
Un zbor contra naturii
Călăresc pe calul frunții mele și
stau pe inima mea ca pe șa,
până înfig în umărul lunii spinul
Flux și Reflux, Nimic din Nimic,
ce-i altceva mai omenesc?
Ies în pulberea oarbă a nopții
și las în cameră întunericul
ca un python ce mă mistuie

48.

Am băut sângele apei din palmele clorofilei
Am băut apa marilor ape învelită în viță-de-vie

Mi-am ținut mărturia și inima aprinse
Mi-am purtat părul și subsuoara sărate cu
trandafiri
Am fost strachină de altar, pâine tăiată,
urmă de pește pe nisip, amiază,
când venea înserarea în lampa cu gaz,
miros de piatră seacă și de bronz de grifon,
piatră înfășurată de alge,
umbră crescută pe gresii, grâu sălbatic și miel
de nisip.
Acum sunt doar nisip de clepsidră

45.
Văd casa care tăinuie umbre și sunete din
copilărie
Pereți de sugativă în care stau imprimate
fapte și trăiri
Plec trăgând ușa după mine
ca pe ultima fărâmă de viață,
după ce mi s-a spus povestea băiatului
născut în cutia poștală
Văd frunza galbenă urcând în spirală
până sus, până-n sfârșitul pomului
Aud un greier și mă eliberez de libertate
în libertate nu am nicio speranță!

16.
Te uitați cum se abureau geamurile
și aburii se transformau în picături
care curgeau pe cerul ferestrei
ca niște fulgere tăcute
Vedeai luna și o priveai așteptând
ca ea să te recunoască
și să zică ceva

Tăcerea se făcuse atât de mare
că nu mai avea loc în ea

15.
Înfășoară-te în moliciunea visului
ca în mătasea coconului
care te zămislește,
sau ca o crisalidă care își vede
fluturele pe deasupra vieții
Se poate întâmpla să ți se schimbe umbra,
să nu mai semene cu tine,
sau să dispară, sau să crească
și tu să dispari într-un por al timpului,

ca o alifie

14.
Am uitat că ombilicul e ochiul
cu vederea-năuntru,
confesiunea unui păcat frumos,
sau icoana unei stele care-a murit
și-ncet în cer se suie
Libertatea îi îndepărtează pe oameni
Când a murit Brumarul a fost ca și cum
un senior și-a uitat șifonierul deschis și
noi toți i-am mirosit amintirile
Frica e Mica Moarte
Poezia, o efemeră eternitate

12.
Aud mecanicii primăverii reparând
orga cu sos Bechamel,
când îmi fac creștăturile-n piele

ca și cum aș fi o conservă

Sunt mai rece decât camera din care pleci,
am sânge de cânepă și-ți văd ochii verzi
cu care muști gândurile

Cos noapți prin care nu trece lumina genunchilor
ca dulceața în cârpe

Nu sunt pătrat ca pătura
și nici drept unghiular,
Nu vin cu zăpada și uit toate lucrurile
pe care le-am mai uitat odată

13.
Trebuie să plâng ce am de plâns,
sunt abur al visului nașterii fără țipăt
Poate că sunt nenăscut
Simt dinții mamei dezlegându-mă
din ghemul aburind,
Văd o umbră care mi-e tată
Am ochii albi și un fluture îmi bate în inimă
Să mă ucizi în șoaptă
ca o adresă părăsită sub zgarda câinelui

Petecul de cer

Marius DUMITRACHE

Există undeva într-un oraș, o casă. Nu e o casă ca oricare alta, deși poți găsi multe mult mai frumoase. E o casă veche, cu intrarea prin spate și cu o prispă cu mai multe trepte. Prin geamul de la bucătărie se vede gardul, dincolo de care, în grădina Gutulencăi, vara, privighetorile își aruncă trilurile magice către cerul înstelat al nopții. Merită să petreci, lenevind până la ziuă, într-un șezlong, un timp pe care să ți-l dăruiești, sub cântecul stelelor strălucitoare.

Trei generații au locuit o bună bucată de timp sub acoperișul casei din poveste. Dar așa cum se întâmplă lucrurile în realitate, viața în comun, nu are nimic magic de obicei. Frustrări, ambiții, orgolii, copilărie, maturizare forțată și câte și mai câte, toate răbufneau rând pe rând sau toate de odată, între pereții bătrânei case. Așa că pentru o perioadă au rămas doar cei mai bătrâni și nepotul. Dar anii au trecut și locul nepotului a fost luat de părinții săi, întorși precum apa în matcă, să aibă grijă de cel bătrân. Și în tot acest timp, exista într-un colț al curții, o grădină în care bunicul familiei se refugia, îngrijind și plivind florile și cei câțiva pomi plantați atunci când i se născuse nepotul. Și iarăși s-au scurs decenii până ce locul bunicului a fost luat de următoarea generație ajunsă la vârsta senectuții.

Iar grădina a rămas în continuare locul din care, dacă ridici ochii, zărești printre crengile bătrâne ale ultimului gutui rămas în viață, un petec de cer, al cărui albastru pare etern. Dar acum câteva zile, din ochii încețoșați de bătrânețe au prins a curge lacrimi. Fiul său, de o vârstă cu gutuiul, i-a dat vestea că și pentru generația acestuia, speranța a murit. Născut înainte de război, crescuse într-o lume în schimbare, ale cărei reguli aduseseră peste țară o liniște forțată. Mulți ani mai târziu ieșise la pensie într-o altă lume, aflată de asemeni într-o schimbare dramatică. Dar în toți acești ani, în care îl urmărise pe bunic cum își îngrijește grădina, pentru ca mai apoi să-i ia locul, avusese speranța că pentru fiul său va exista o lume mai bună. Nu numai diferită de cea în care trăise, ci profund mai bună. O lume în care cuvântul "țară" să însemne mai mult decât un cuvânt, o lume în care, la rândul său, ajuns bunic să-i poată explica nepotului ce înseamnă să fii român și să-ți iubești țara și familia. Iar acum fiul său îi dezvăluia de ce granițele înseamnă din ce în ce mai puțin într-o lume "globalizată" și de ce muncitorii care săpau șanțuri pentru conducte, veneau tocmai din îndepărtatul Ceylon, pentru ca în final să-i spună că a fi român nu înseamnă mai mult decât însemna pe vremea "cincinalului în patru ani și jumătate". Privind în ochii triști ai copilului său, ajuns și el aproape de pensie, bătrânul tată luă sapa și se duse în grădina umbrită de gutui, pentru a privi petecul de cer albastru.

Așa l-am lăsat pe tatăl meu zilele trecute. Întristat că lumea în care nepotul său se maturizează, pare să nu aibă sens, iar cuvântul "român" își păstrează înțelesul doar în rubrica intitulată "cetățenie", din pașaport sau buletin. Am vrut să-l mint, dar nu am putut. Privind peste gard, l-am văzut cum se uită la cer, printre crengile ultimului copac de o vârstă cu mine.

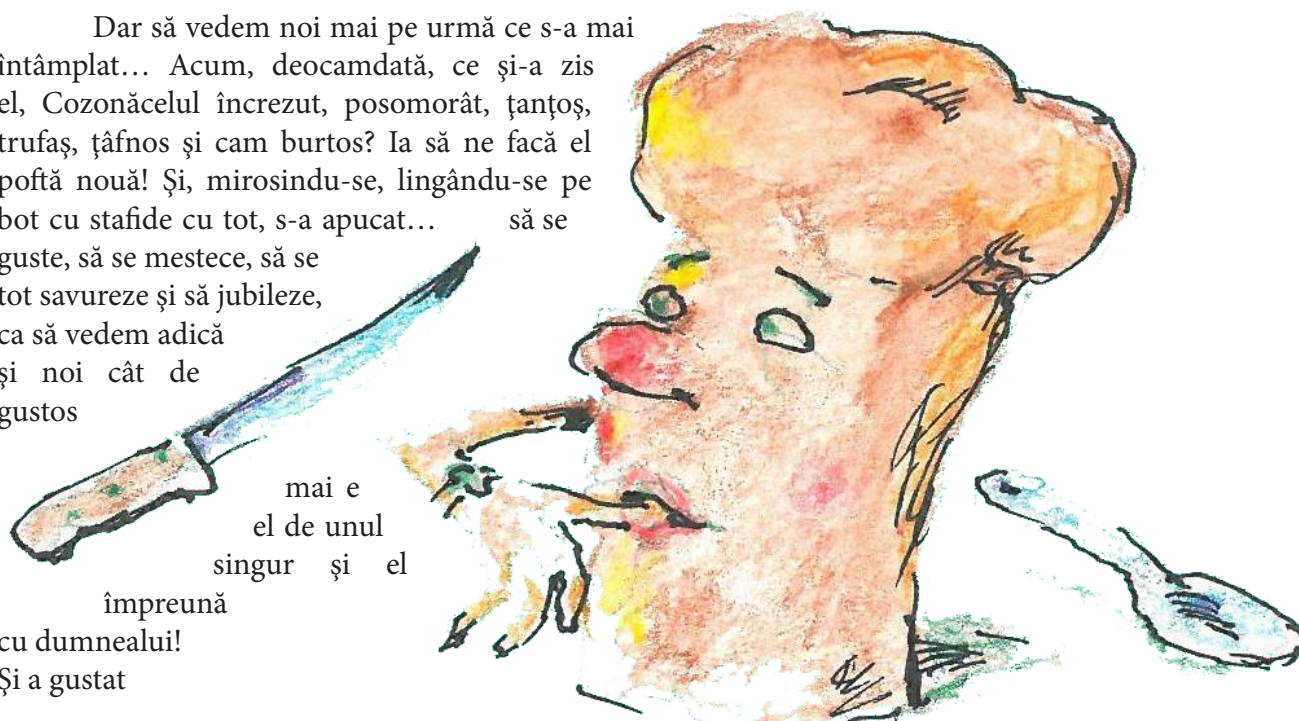
Povestea Cozonăcelului care mmm, s-a mâncat singur

Victor CILINĂ

„Ba eu, numai și numai eu sunt cel mai bun, eu sunt cel mai bun de pe-aici, cel mai mare gustos!”, striga Cozonăcelul. „Sunt muuult mai bun la gust decât Tarta, mai plăcut la pus pe limbă chiar și decât Tortulețul înfrișoșat! Chiar și mai dulce decât coana Plăcintă, însiropata! Sunt cel mai bine crescut!” Sigur, era de fapt un aluat bine crescut bine în cuptor, la căldură, nu bine-crescut ca un copil care știe să dea bună-ziua și să-și ofere locul de pe scaun în autobuz unui nene cu părul alb și să ajute o tanti ninsă pe frunte să-și ducă sacoșa grea. Nu în sensul ăla! De fapt, Cozonăcelul se lăuda degeaba, că doar nu crescuse de capu' lui: Bunicuța îl frământase și-l copsese într-un ibricuț pitic pentru un băiețel mic și peltic și o fetiță cârnă cu fața rotundă și cam pistruiată, ca de lună. Amândoi, nerăbdători ca să-l guste de tot, deîndată ce bine cozonăcelul s-a copt și s-a mai răcit...

Dar să vedem noi mai pe urmă ce s-a mai întâmplat... Acum, deocamdată, ce și-a zis el, Cozonăcelul încrezut, posomorât, țanțoș, trufaș, țâfnos și cam burtoș? Ia să ne facă el poftă nouă! Și, mirosindu-se, lingându-se pe bot cu stafide cu tot, s-a apucat... să se guste, să se mestece, să se tot savureze și să jubileze, ca să vedem adică și noi cât de gustos

mai e
el de unul
singur și el
împreună
cu dumnealui!
Și a gustat

la început Cozonăcelul, e drept, doar o bucățică mică din el însuși (ce, n-ai voie să faci orice din tine?), o bucată mică, cam cât o fidea, luată... pardon, de undeva de unde nu se prea vedea... Apoi... a luat și el o stafidă, perfidă – una singură și mai mică, că nu strică. Numai' una!

Da' nebuna – ce să vezi? – avea aluat pe ea, așa că se cerea de bună seamă înhățată încă o gură. Bunăaaa! Căci dumnealui era făcut exact din zahăr, făină și ouă – nouă!

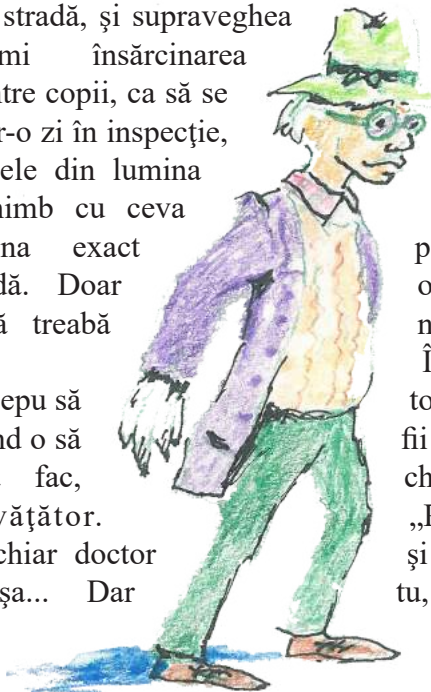
Pe bune! Și cu rahat și cacao și nuci și cu-alune! Și s-a toot mestecat el încet, de unul singur, de sus și de jos, din părți și din parte, și de sus, și din spate, unde nu se vedea, apoi, încă așa, doar puțin câte puțin, clif-claf-clof, pân' ce... n-a mai rămas deloc! După ce s-a terminat biiine de mâncat, cozonăcelul s-a lins singur pe bot de zahăr-puff și-a înghițit – cranț, și o bucată de smalt!

Păi, se cheamă că a făcut degeaba Bunicuța cozonac pentru nepoți, pentru toți – ea a găsit ibrichelul gol! Așa că nepoții, tonții, au plecat la cofetărie, unde le-au dat fondante și-alune și înghețată pe verisie, au păpat acolo muuultă, prea multă ciocolată, degeaba-i sfătuiau părinții să pună-n gură dulce cu măsură: gata, li s-au făcut praf dinții, ca zimții dați cu pila.cu sila! Și știți cum zice și dracul: „Păi, copile, tu chiar ți-ai cam mâncat cozonacul!”

Ce ne facem?

Un înger bătrân ca un bunicuț drăguț și foarte aproape de pensie, care avea în grijă ca lumina soarelui să bată pe stradă, și supraveghea primi însărcinarea dintre copii, ca să se într-o zi în inspecție, și ele din lumina schimb cu ceva haina exact vadă. Doar altă treabă

începu să când o să mă fac, învățător. e chiar doctor „Așa... Dar

mai mult prin ferestrele școlilor, pe caietele elevilor, decât trecerile de stradă atunci când ieșeau picii de la ore, să scrie într-un carnețel cam ce vrea să se facă fiecare țină apoi seama până or mai crește și ei. Astfel, el veni neanunțat, într-o clasă mare, cu flori la geam, care furau copiilor, dar nu era supărare, pentru că ele dădeau în parfum... Ca să nu fie recunoscut, îngerul își îmbracă pe dos, adică așa, cu aripioarele pe dinăuntru, să nu se o pană mai ieșea pe mâncă, dacă te uitai mai bine. Dar ce, n-ai decât să te tot uiți la mânecele îngerilor?!

Îngerul își luă o înfățișare de învățător și, arătând el așa, tot întrebe pe copii: „Luminița-cosița, tu ce vrei să te faci fii mare?” Școlărița nici nu stătu pe gânduri: „Doctoriță o să chiar așa!” „Dar de ce tocmai doctoriță?” – întrebă îngerul- „Păi, eu vreau să mă fac tocmai doctoriță, pentru că tatăl și mămică e și ea doctoriță.”

tu, Ducule-Răducule, ce vrei să te faci?” „Și eu tot doctor vreau să mă fac și să văd de boli importante!” Învățătorul-înger se miră: „Cum așa? Și tu ai părinți medici?” „Nu,

tata e împărat, mama împărăteasă, da' la doctor trebuie să se ducă și împăratul când îl doare ceva, pe ceilalți – generali, miniștri, ingineri, șoferi, îi cheamă împăratul să vină la el, iar ei vin foarte repede!” „Aha. Dar tu, Florică-floricică, tu ce-ai vrea să te faci?” „Nu vă supărați, însă tot doctoriță vreau să ajung.” „Desigur, părinții tăi sunt fie împărați, fie medici.” „Ba nu, dar tata tușește mereu luna iar mămica e mai tot timpul bolnăvioară și așa vreau s-o fac eu bine într-o zi...” „Bine. Dar unde-i băiețelul din banca din colț?” – mai întrebă îngerul, care află astfel că Alin era, iarăși, învoit. Și așa, el se duse acasă la băiețel și părinții îl primiră cu drag pe înger, că se pricepeau: s-au prins imediat că oaspetele nu venea să-i dea lecții grele copilului, nici doctorii amare, ci îi va spune lucruri îngerești, frumoase. Nu chiar ca ale noastre, dar destul de frumoase, ia, ca ce se mai găsea pe acolo pe la ei, prin Cer.

Alin stătea întins în pătuc, era cam palid, și avea o carte cu îngerași în mână. „Tu ce vrei să te faci, Alin?” – întrebă îngerul, care între timp își pusese haina așa cum se pune, cu aripele pe afară. „Eu vreau să ajung mare, domnule”, răspuse micul Alin.

CONVOCATOR
Adunarea Generală a Filialei Sud-Est a Uniunii Scriitorilor din România
<p>În temeiul dispozițiilor art. 16 și art. 38 din Statutul Uniunii Scriitorilor din România, coroborat cu hotărârile adoptate în cadrul ședinței CUSR din data de 29.04.2024 generate de vacantarea funcției de președinte alUSR față de decesul dlui Nicolae Manolescu din data de 23.03.2024, Președintele Filialei Sud-Est, cu sediul în Galați, Filială a Uniunii Scriitorilor din România (denumită în continuare „USR”), cu sediul în Calea Victoriei nr. 133, sector 1 – București, membră a Alianței Naționale a Uniunilor de Creatori („A.N.U.C.”), CIF RO 2786991, convoacă Adunarea Generală Extraordinară a Filialei Sud-Est, compusă, potrivit dispozițiilor statutare, din membriiUSR care își exprimă votul în cadrul acesteia, care va avea loc în data de 17 iunie 2024, ora 17.00, la adresa: Galați, Strada Domnească nr. 61.</p>
<p>Ordinea de zi a Adunării Generale a Filialei Adunarea Generală a Filialei va avea pe ordinea de zi următorul punct: 1. Alegerea PreședinteluiUSR pentru un mandat egal cu durata rămasă din mandatul în curs, respectiv 2024-2028.</p>
<p>Toți candidații la funcția de Președinte alUSR ale căror candidaturi au fost validate de Comisia de Monitorizare a Alegerilor pot participa, pentru a-și susține candidatura, la Adunarea Generală a Filialei.</p>
<p>Votul în cadrul Adunării Generale Membrii Filialei prezenți la data, ora și locul desfășurării Adunării Generale a Filialei votează într-o urnă PreședinteleUSR.</p> <p>Pot vota în cadrul Adunării Generale a Filialei numai membrii Filialei. Un membru al Filialei poate vota un singur candidat la funcția de PreședinteUSR. Nu se admit voturile prin reprezentant.</p> <p>Procesul de vot se va încheie la data de 17 iunie 2024, la ora la care se încheie Adunarea Generală a Filialei.</p> <p>Rezultatele alegerilor pentru PreședinteleUSR se vor consemna într-un proces-verbal întocmit de Comisia de Monitorizare a Alegerilor, la data de 26 iunie 2024, în cadrul ConsiliuluiUSR.</p> <p>Prezentul Convocator va fi adus la cunoștința membrilor Filialei prin publicarea acestuia pe pagina de internet a Filialei, precum și prin publicarea într-un ziar recunoscut pe plan local.</p>
<p>Președintele Filialei Sud-Est, Florina Zaharia</p>

DICȚIONAR

Artiști plastici gălățeni (201)

Corneliu STOICA

MARIN, Florin Lucian – sculptor. S-a născut la 27 septembrie 1977, în Galați. A absolvit Liceul de Artă „Dimitrie Cuclin” din Galați (1996) și Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca, secția sculptură, clasa profesorului Tibor Kolozsi (2001). Studii de masterat (2008) și de doctorat în arte vizuale (2015) la aceeași instituție de învățământ superior. Din 2006 lucrează la Departamentul Sculptură al Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca, în prezent fiind conferențiar universitar doctor. *Expoziții personale:* Expoziție de sculptură, Galeria de Artă „Nicolae Mantu”, Galați (2004); Expoziție de desen de sculptură, Galeria Mon D’Art, Galați (2005); „1 + 1 Sculptura de pe noptieră”, Atelier Patru, Cluj-Napoca (2015); „Spuma zilelor”, Galeria Nano, Fabrica de Pensule, Cluj-Napoca (2016); „Elena Ilash versus Florin Marin”, expoziție instalație de sculptură, Muzeul de Artă Cluj-Napoca (2020); „Iron Meninas”, Centrul Cultural Palatele Brâncovenești, Mogoșoaia (2022). *Participări la expoziții de grup:* Bienala de sculptură mică „Dantesca”, ediția „Poarta Paradisului”; Ravenna, Italia (1997); Festivalul „Student Fest”, Timișoara, ediția „Tânăr și neliniștit” (1998); „In memoriam Holocaust”, Cluj-Napoca (1999); „Student

Art”, Muzeul de Artă Vizuală Galați (1999, 2000, 2001); Salonul anual al Filialei Cluj-Napoca a U.A.P. (2001); Salonul anual al Filialei Galați a U.A.P., Muzeul de Artă Vizuală Galați (2003, 2004); „Atelier 35”, Galeria de Artă „Nicolae Mantu”, Galați (2004); Salonul Județean de Pictură, Sculptură, Grafică, Artă decorativă și Foto, Muzeul de Artă Cluj-Napoca (2007); „Vârsta de bronz – 100 de lucrări de bronz”, Muzeul de Artă Cluj-Napoca (2007); Expoziție la

Biblioteca „Astra” Sibiu (2007); „Neo Real”, expoziție a cadrelor didactice de la UAD Cluj-Napoca în cadrul celei de a VII-a ediții a Academiei de toamnă „Europa Artium”, Muzeul de Artă Cluj-Napoca (2008); Bienala de Plastică Mică „Vârsta de bronz”, Muzeul de Artă Cluj-Napoca (2009, 2011, 2013, 2015, 2017/2018); Expoziția FeminitARTE, Galeria Art Yourself, București (2011); Expoziția de grup „4+4 SCULPTURA”, Galeria Casa Matei, Cluj-Napoca, împreună cu Radu Moraru, Alexandru Păsat și Ionel Tănase (2011); Salonul anual al U. A. D., Galeria de Artă Contemporană „Turnul Fierarilor”, Sighișoara (2012); „The Iron Sin”, Galeria Imbold, București (2014); „Resurrected”, Palatul Urania Cluj-Napoca și Five Plus Art Gallery Viena, Austria (2016); „Atelier deschis”, expoziție de pictură și sculptură a profesorilor de la UAD Cluj-Napoca, Galeria Casa Matei (2018, 2019); „100 = 100”, România/Polonia, expoziție de pictură și sculptură a profesorilor de la UAD Cluj-Napoca și Academia de Artă „E. Geppert” din Wrocław, Polonia, dedicată aniversării Centenarului Independenței Poloniei și Centenarului Marii Uniri, Muzeul de Artă Cluj-Napoca (2019); „Parralel_Traces, MD_S Gallery, Wrocław, Polonia (2019) „Identități fragile” – Muzeu participativ – rezidență BRD, scena 9, București (2021).

Participări la tabere de creație: Tabăra de sculptură în marmură, Vișeu de Sus, județul Maramureș (1997); Tabăra de sculptură Capus, Cluj-Napoca (199, 2001, 2004); Tabăra de sculptură în lemn de nuc, Muzeul de Artă Vizuală Galați (2001); Tabăra de creație „Vam Art”, Hotelul „Corsarul”, Vama Veche, județul Constanța; Tabăra de creație a Fundației European House of Art, Sibiu (2007); Simpozionul de sculptură Generații, Damen Schipyard, Galați (2016). În 2007 a realizat statuia

Florin Marin - Sculptura de pe noptieră

Florin Marin - Fata cu lebăda

Florin Marin - Madona cu pruncul

avocatului dr. Augustin Rațiu, primul prefect român al orașului Turda după alipirea Ardealului și deputat în Parlamentul României, din cadrul ansamblul monumental „Augustin Rațiu - Ion Rațiu” de la Centrul Ion Rațiu pentru Democrație din Turda, iar în 2008 bustul profesorului Emil Neguțiu (bronz), de la USAMY Cluj-Napoca. A realizat, de asemenea, pentru Opera Națională din Cluj-Napoca, trofee pentru premiul Popovici Bayreuth și premiul Alexandru Fărcaș. A colaborat cu lucrări de sculptură la spectacole ale Teatrului de Păpuși „Punck”, Cluj Napoca și Teatrul de Păpuși „Prichindel”, Alba-Iulia. *Distincții*: Bursa de sculptură „George Apostu”, Cluj-Napoca (1999); Premiul I sculptură, Concursul Național „Ion Irimescu”, ediția a IV-a, Fălticeni (2006); Premiul U. A. P. pentru sculptură, Filiala Cluj-Napoca (2016). Are lucrări în colecții particulare din România, Anglia, Austria, Franța, Italia.

Florin Marin se inspiră în creația sa din mitologia greacă, transpune în bronz personaje și scene biblice, construiește din metal instrumente muzicale cu forme neobișnuite sau cioplește în piatră și marmură arhitecturi geometrice cu valoare de simbol. Posedă o bună manualitate și adesea plăsmuirile lui sunt de-a dreptul insolite. Imaginea feminității tradiționale axată pe ideea maternității, de pildă, într-o lucrare ca „Madona și Pruncul”, realizată din lemn, este materializată printr-un pantof elegant, iar pruncul printr-o suzetă. Avocatul Augustin Rațiu este înfățișat în mărime naturală, în poziția șezând, întreținând un dialog cu fiul său Ion Rațiu, care stă aplecat peste balustrada balconului casei, lucrare aparținând Elenei Ilash. „Coloanele” sale din lemn, multe la număr, sunt adevărate simboluri ale înălțării și biruinței luminii. „Florin Marin, notează Virginia Barbu, *abordează cu dezinvoltură majoritatea tehnicilor și materialelor într-un registru al figurativului cu valențe suprarealiste. Evoluează de la o sculptură în bronz de mici dimensiuni, pe linia unei figurații de tip convențional, către obiectul supradimensionat, reinvestit semantic. Telescopările sale extrag din realitatea citadină obiecte delicate sau fragile, ochelari, pantofi de damă („Madona cu Pruncul”, „Fata cu lebăda”), rochii de epocă, reconstituind o atmosferă romantică, încărcată de un erotism distilat*”.

Lucrările din ciclul „Spuma zilelor” sunt basoreliefuli concepute din materiale neconvenționale (spumă/burete) reprezentând peisaje, structuri geologice și vegetale, în care verdele este culoarea dominantă, iar compozițiile din seria „Iron Meninas” invită la un dialog despre corpul și corporalitatea feminină, artistul folosind pentru înscrierea în spațiu a formelor și volumelor fierul și tabla combinate cu ceramică, lemn sau rășină.

Bibl: *Un secol de sculptură românească*, enciclopedie on-line, Centrul Cultural Meta, coordonator de proiect Radu Pervolovici, 2011; *Dicționarul sculptorilor din România secolele XIX – XX*, vol. II, lit. H – Z (coordonator Ioana Vlasiu), Editura Academiei Române, 2012; Corneliu Stoica, *Dicționarul artiștilor plastici gălățeni*, ediția a II-a, revăzută și întregită, Editura „Axis Libri”, Galați, 2013; Corneliu Stoica, Filiala Galați a U. A. P. R. 70 de ani de existență, 1951 – 2021, Editura „Axis Libri”, Galați, 2021.

MORPHOCHROMA

Sculptorul Constantin Emil (Ticu) Arămescu

110 de ani de la naștere

Corneliu STOICA

Sculptorul Constantin Emil (Ticu) Arămescu, de la nașterea căruia se împlinesc 110 ani la 6 mai, s-a afirmat ca sculptor în Statele Unite ale Americii, unde s-a stabilit în anul 1948. Născut în Galați, ca fiu al profesorului de geografie George Arămescu, fost director în două rânduri al Liceului „Vasile Alecsandri”, și al Elenei Arămescu, muziciană, soră cu economistul și profesorul Virgil Madgearu, el nu a făcut în țară studii în domeniul artei, ci a urmat Facultatea de Drept a Universității din București și în paralel a audiat și cursuri la Academia de Înalte Studii Comerciale. După absolvire, în perioada 1939-1947 a lucrat ca jurist al Șantierelor Navale Galați, cu sediul la București.

Urmându-și sora în America, pictorița Georgeta Arămescu-Anderson, căsătorită cu inginerul Pierson Anthony Anderson, practică mai întâi arta fotografică și a filmului documentar, ca mai apoi să obțină diploma de licență în arte cu teza „Elemente persuasive ale televiziunii” și diploma de absolvire a cursurilor practice „Comunicațiile de radio și televiziune”.

În 1958 se stabilește definitiv în însoritul și tropicalul Miami (Florida). Simte imboldul către artă și începe să lucreze o serie de sculpturi pe care le va numi „electronice”, deoarece erau construite din piese ale aparatelor de televiziune sau ale mașinilor de tăiat iarbă. În 1961 participă cu două dintre aceste lucrări la Festivalul

de Primăvară din Miami, obținând premiul II pentru sculptura „Don Quijote”. Un an mai târziu, expune alături de sora sa la Muzeul Norton din Palm Beach, instituție care are în colecția sa și opere semnate de Brâncuși. În aceste sculpturi „electronice”, fantezia se îmbină cu umorul, dar și cu o vădită notă tragică, modul de asamblare al diferitelor piese sugerând parcă dinamica barocului („Gândacul”, „Pisica”, „Boul Apis”, „Salomeea”, „Dansator spaniol”, „Domnișoara Tanganika”, „Între patru ochi”

etc.).

Descoperind lemnul plajelor Floridei, lemn pietrificat, rămășițe ale unor corăbii avariate aduse de valuri, uneori străpunse de fiare ruginite, Constantin Arănescu, adept al filozofiei Zen, pornind de la forma și structura acestora, le găsește anumite semnificații. De cele mai multe ori intervine, le prelucrează, le combină, le dă forme noi. „Lemnul îmi spune el însuși ce să fac”, mărturisea el criticului de artă Helen Ferguson cu prilejul unei expoziții din 1964.

Așa se nasc lucrările din seria obiectelor găsite, amintind de pop-art, serie pe care Petru Comarnescu, autorul albumului monografic „Frații Arănescu” (Editura Meridiane, București, 1972), a numit-o abstract-simbolică: „Columb pe corabia Sfânta Maria”, „Napoleon”, „Iosefina”, „Mama și copilul”, „Corabie solară”, „Olaf și Ingeborg”, „Hiroșima”, „Totemul toporului pierdut”, „Lira”, „Avionul Zulu” etc.

Originalitatea acestor lucrări, semnificațiile lor profunde nu puteau să nu fie remarcate de critica de artă americană. Doamna Doris Reno, criticul de artă al ziarului „The Miami Herald”, notează: „Deși aparența lor este mai curând abstractă, lucrările au toate individualitate și semnificații realiste. El folosește și exploatează accidente naturale, descoperite într-o bucată de lemn ars, într-un fragment de lemn adus de ape și uzat de vreme sau într-un fier ruginit. Această integrare în natură sugerează o imagine nouă, o imagine ce rezultă din accentuarea formelor neobișnuite și prin adăugarea de părți noi”. La rândul său, sculptorul declara aceluiși critic de artă: „Problema este de a face ceva din nimic - de a lua obiecte foarte banale, obișnuite și de a crea ceva frumos ... Opera mea este mai naturală decât cea mai mare parte din sculptura deșeurilor. Mă străduiesc să arăt frumusețea ce există în însuși materialul folosit. Poate aceasta se datorează sângelui meu românesc. Oamenii din România sunt foarte influențați de natură”.

Constantin Ticu Arănescu - Coloana românească

În aceste lucrări lemnul și metalul își dau mâna într-o fericită logodnă, arhaicul trăiește alături de modern, materia se spiritualizează. Alte sculpturi ca „Piticul”, „Contrabasistul și instrumentul său”, „Treapta”, „Confruntare”, „Strigătul”, „Aripa” fac trecerea spre cele legate de spiritualitatea și stilistica populară românească. „Aripa”, care evocă ideea zborului, și „Treapta”, materializare a înălțării, a aspirațiilor omului către infinit, sunt considerate de Petru Comarnescu adevărate capodopere.

Sculpturile de inspirație românească sunt îndeosebi coloane cioplite în stilul artei noastre populare, al stâlpilor de pridvor și al porților transilvănene („Domnița”, „Coloană moldovenească”, „Coloană românească”, „Troiața”, „Familia Omului”, „Biserica românească”, „Sfântul”, „Coloană dacică”, „Noblețe”, „Domnița”, „Coloana strămoșilor”, „Voievodul și Doamna”).

Ornamentica sculpturii țărănești, ritmica, geometrismul, motivul decorativ al torsadelor se regăsesc în aceste lucrări în forme moderne, la care artistul, ca și Brâncuși, a ajuns prin simplificare și esențializare.

Când Constantin Ticu Arămescu se simțea în lumea artistică americană tot mai român prin ceea ce făcea, și folosea lemnul pentru a arăta lumii *„cât de vechi suntem noi, românii, cât de proaspătă și bogată în semnificații este arta noastră populară”*, boala de inimă de care suferea de mai mult timp i-a curmat viața la 19 aprilie 1966, la numai 52 de ani. Opera sa însumează 175 de sculpturi, rod al unei activități desfășurată pe parcursul numai a șapte ani. Grație donațiilor succesive ale surorii sale, creația fraților Arămescu (peste 70 de lucrări ale sculptorului) se află astăzi în cea mai mare parte în patrimoniul Muzeului de Artă Vizuală din Galați și este integrată în circuitul artei românești contemporane, așa cum de altfel și-au dorit cei doi artiști în timpul vieții.

Pe strada Nicolae Bălcescu din

Constantin Ticu Arămescu - Sfântul

Galați, în curtea Colegiului Național „Vasile Alecsandri”, în partea dreaptă a parcului din fața școlii, se află o construcție cocheta, în care pe vremuri locuia familia profesorului care îndeplinea funcția de director al acestei instituții. Astăzi ea îndeplinește funcția de muzeu al acestei prestigioase instituții de învățământ. Aici s-a născut sculptorul Constantin Ticu Arănescu. Încă din 1968, când Gigi Arănescu, sora sa, a venit în țară cu o expoziție retrospectivă (deschisă mai întâi la Galați, apoi la București, Iași și Cluj), ea a dorit și a făcut intervenții verbale și scrise la organele de resort, pentru instalarea unei plăci memoriale pe peretele de la stradă al acestei case, oferindu-se să suporte cheltuielile făcute în acest sens.

Aceasta ar fi urmat să aibă următorul text: **„În această casă s-a născut la 6 mai 1914 sculptorul Constantin Ticu Arănescu, mort la 19 aprilie 1966 la Miami (Florida - S.U.A.), fiul profesorului George Arănescu, director al Liceului „Vasile Alecsandri” între 1 februarie 1914-22 iulie 1916 și 1 februarie - 1 decembrie 1919”**. Sub administrația comunistă, când chiar montarea unei plăci memoriale trebuia să aibă aprobarea C.C. al P.C.R., nu s-a putut găsi o rezolvare. Din păcate nu s-a găsit nici în perioada postdecembristă, în condițiile deplinei libertăți și a dispariției cenzurii, deși semnale au existat în mai multe rânduri în presa locală. Moștenirea artistică și arhivistică (pictorița a donat Bibliotecii „V.A. Urechia” arhiva familiei) lăsată Galațiului de cei doi frați, artiști care în America au impresionat și s-au impus tocmai prin românismul lucrărilor lor, nu ne dă dreptul să-i uităm!

Constantin Ticu Arănescu - Taurul

ARHIVĂ FOTO

1. **Concursul Național de Arte Vizuale „Nicolae Măntu”, ed. a XVI-a**
 3. **Gala Laureatilor**
 4. **Concursul Internațional de Interpretare „Pianul Fermecat”, ed. a VII-a”**

CRONICĂ

5. **Renașteri levantine și labirinturi saturniene** - Octavian Mihalcea
 27. **Dansul și teatrul în Grecia Antică** - Theodor Vasilescu

SERIAL

7. **150 de ani de la nașterea lui Eugeniu P. Botez (Jean Bart).**
 Datorii uitate (II) - Gheorghe Felea
 22. **Cerculețe albastre și roșii** - Ion Manea

CREAȚIE LITERARĂ

12. **Imperfect** - Cătălin Negoită
 15. **Proiectele Leonardo** - Ion Dulugeac
 25. **Cu Dunărea în brațe** - Victoria Milescu
 32. **Eu sunt aproapele tău**- Emilian Iachimovschi

TRADUCERI

29. **Robert Greene, George-A-Greene, străjerul din Wakefield** - traducere
 Oana Celia Gheorghiu

ART CITY Reading CITY

11. **Pseudo-rubaiate (2) & Aforisme (2)** - Emil Dinga,
 Ed. TracusArte
 21. **AVANPREMIERĂ. Pe câmp cu inul albastru** - Adrian Zăinescu
 37. **Convocator Filiala Sud-Est**

ARTĂ PLASTICĂ

37. **DICȚIONAR. Artiști plastici gălățeni (201)** - Corneliu Stoica
 40. **MORPHOCHROMA. Sculptorul Constantin Emil (Ticu) Arănescu** -
 Corneliu Stoica

© Ioana Liga

